

Obzornik

glasilo delovne skupnosti

Pozdravna brzojavka

Delavci nad dvatisočlanske delovne skupnosti BRESTA, industrije pohištva Cerknica toplo pozdravljamo deveti kongres Zveze sindikatov Slovenije.

Ta kongres sovpada z obdobjem, ko naša socialistična samoupravna skupnost doživlja v svoji družbeni preobrazbi globlje vzgibe in premike, ko delovni človek vse bolj postaja resnični upravljalec družbenih sredstev in na vseh ravneh odloča o čim bolj smotni in učinkoviti uporabi sredstev, ustvarjenih z njegovim delom, ko se tako vse bolj uresničuje davna vizija delavskega gibanja.

Zato pričakujemo, da bo kongres prav gotovo ocenil našo dosežanjo pot, sedanjí razvojni trenutek, predvsem pa jasno opredelil prihodnje naloge sindikalne organizacije ter njeno globljo vlogo v naši družbeni preobrazbi.

Zavedamo se, da delavski razred in vse ostale zavestne sile čakajo ob ustavni preobrazbi pomembne in zahtevne naloge; vemo in zavedamo se, da gre pri tem za izredno širok sklop pomembnih gospodarskih in družbeno-političnih vprašanj, s katerih rešitvijo bomo lahko uresničili naše samoupravne vrednote.

Delavci BRESTA bomo tudi v prihodnje po svojih najboljših močeh prispevali k ekonomsko-politični krepitvi naše domovine. Enotni smo v podpori prizadevanj Zveze sindikatov za oblikovanje novih samoupravnih družbeno-ekonomskih in medčloveških odnosov ter za krepitev vloge delovnega človeka.

Prepričani smo, da bo kongres še bolj utrdil našo skupno usmeritev pri krepitvi in poglobljanju samoupravnih odnosov.

S pozdravi vam pošiljamo iskrene želje za uspešno delo kongresa!

Delovna skupnost BRESTA,
Industrije pohištva Cerknica

Ugodnejša prodaja v zadnjih mesecih

OB PERIODIČNEM OBRAČUNU ZA LETOŠNJE TRETJE TRIMESEČJE

Če smo v eni izmed prejšnjih števil Obzornika kritično spregovorili o polletnih rezultatih Bresta in lesne industrije, moramo to oceniti ob devetmesečju nekoliko popraviti, čeprav še marsikaj drži tudi za obdobje januar—september.

RAST PROIZVODNJE POD PLANOM

Dopusti v poletnih mesecih ter remontih v nekaterih temeljnih organizacijah so vplivali tudi na obseg proizvodnje. Tako je bilo doseganje plana ob polletju 47,5 odstotka, ob koncu tretjega četrtletja pa 70,6 odstotka; se pravi, da je bila dinamika še nekoliko manjša. Glede na enako lanskobdobje je indeks, izražen vrednostno, 111. Torej je težko govoriti o kakšnem večjem dejanskem fizičnem povečanju proizvodnje.

Kot ugodno lahko ocenjujemo proizvodnjo v Tovarni pohištva Cerknica, Tovarni lesnih izdelkov Stari trg in Tovarni pohištva Jelka Begunje, kjer je indeks doseganja nad 75. V ostalih temeljnih organizacijah plan ni dosežen niti 70-odstotno, zato je kaj malo verjetno, da bodo uresničene zastavljene naloge. Za celotni Brest bi morala biti proizvodnja v zadnjem četrtletju za 20.000.000 din mesečno večja od povprečne mesečne proizvodnje, da bi dosegli plan, česar pa ne bo mogoče uresničiti.

UGODNEJŠA PRODAJA

V nasprotju s proizvodnjo je bila prodaja v tretjem trimesečju v skladu s postavljenimi plani. Predvsem ugodna je bila konjunktura pri prodaji pohištva in bila bi lahko še večja, če ne bi imeli težav z dostavo blaga kupcem. Premalo kamionov, premajhna časovna vsklajenost v centralnem skladišču in zamude pri izdelavi programov po naročilu, vse to so vzroki, da konjunktura ni bila povsem izkoriščena. Ugodna prodaja finalnih proizvodov lesne industrije pa je pogojevala tudi dobro prodajo primarnih izdelkov.

V tem trimesečju so bile uveljavljene tudi maloprodajne cene, ki nam omogočajo nadzor nad našimi cenami in cenami konkurenčnih proizvodov, dajejo pa tudi možnosti za hitrejši prodor v kraje, kjer doslej iz različnih vzrokov nismo bili prisotni.

Kljub ugodni prodaji pa je plan realizacije — brez interne — dosežen z indeksom 68,8. Iz pad je predvsem pri izvozu, kjer je indeks 61,8, medtem ko je na domačem trgu 70,5. Iz tega lahko sklepamo, da bo mogoče plan doseči samo, če bo konjunktura

na domačem trgu še trajala, kar bi ob gibanjih proizvodnje pomenilo tudi zmanjšanje zalog gotovih proizvodov.

Na boljšo prodajo bi v Tovarni pohištva Cerknica in Tovarni pohištva Martinjak vplivala hitrejša realizacija programa Jasna. V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg ni težav, v Tovarni pohištva Stari trg pa se je zelo uveljavila kuhinja Brest 03, kar povečuje prodajo, čeprav so zaloge kuhinjskih elementov še prevelike. V Tovarni ivernih plošč je razveseljivo, da se je povečala prodaja oplemenitenih plošč. V Tovarni pohištva Jelka so še vedno težave pri realizaciji programa Zala. V najneugodnejšem položaju je še vedno Tapetništvo, kjer prodaja kljub razširitvi asortimana ne narašča dovolj.

UGODNI REZULTATI PRI PRIDOBIVANJU IN DELITVI DOHODKA

Delitev dohodka je videti iz naslednje tabele:

	plan	I.—IX. 78	In-deks
— celotni prih.	1.073.163	817.290	76
— dohodek	356.934	284.741	80
— čisti dohodek	230.891	193.355	84
osebni dohodek	174.824	141.620	81
— ost. čist. doh.	44.893	40.595	91
— skupna poraba	17.450	12.439	71
poslovni sklad	15.560	15.474	100

Pripomniti je treba, da podatki iz periodičnega obračuna niso povsem primerljivi s planiranimi, ker so se nekoliko spremenili predpisi. Od teh so na večji dohodek in čisti dohodek od planiranega vplivali predvsem naslednji:

- zmanjšanje neplačane realizacije,
- zmanjšanje republiškega davka ter prispevkov za republiško raziskovalno in izobraževalno skupnost,

- regresiranje prehrane, ki ni več del porabljenih sredstev, ampak se pokriva iz skupne porabe. (Konec na 2. strani)

**Ob občinskem
prazniku
iskreno
čestitamo
vsem
občanom!**

Novost iz BRESTOVE proizvodnje — jedilnica JASNA. Razstavili jo bomo tudi na beograjskem Salonu pohištva.

Kongres – delovni dogovor

RAZGOVOR Z UDELEŽENCEM DEVETEGA KONGRESA SLOVENSKE SINDIKATOV — ALOJZEM OTONICARJEM

Ko bo izšla ta številka našega glasila, bo deveti kongres Zveze sindikatov Slovenije že mimo. Ševeda še ne moremo pisati o neposrednih nalogah sindikata v naši delovni organizaciji na osnovi kongresnih sklepov, zato smo za razgovor zaprosili enega izmed udeležencev kongresa neposredno pred njegovim začetkom.

Do nedavnega si bil predsednik občinskega sindikalnega sveta, zelo dobro poznaš tudi delovanje sindikata na Brestu. Kako ocenjuješ njegovo delo in vlogo v preteklem obdobju na Brestu in v občini?

lavci, kar bi služilo za poglobljeno razpravo o posameznih vprašanjih sindikalnega delovanja. Premalo je tudi sodelovanja in usklajevanja med družbenopolitičnimi organizacijami v temeljnih in v delovni organizaciji.

Slabost se kaže tudi v tem, da vodstva osnovnih organizacij rada opravljajo klasična sindikalna opravila kot pa bi skrbela v pomembnejših področjih, ki še kako zadevajo vsakega delavca; na primer produktivnost dela, delovni pogoji, nagrajevanje po delu in še bi lahko našteval. Eden izmed glavnih vzrokov za nedelavnost je v tem, ker premalo obvladamo in poznamo našeta področja. Da bi odpravili to pomanjkljivost, je potrebnega več družbenopolitičnega izobraževanja.

Ena izmed osnovnih nalog sindikata v tem obdobju je bila spremljanje in poglobljanje samoupravnih odnosov, zlasti ob sprejemanju in uresničevanju zakona o združenem delu. Kako jo je odigral?

Res je bila osnovna naloga sindikatov v preteklem obdobju razprava o zakonu o združenem delu in uresničevanje njegovih določil, predvsem pa poglobljanje samoupravnih in družbeno ekonomskih odnosov.

Pretekli sta že dve leti in zato že lahko ugotovimo dobre in slabe strani našega dela. V preteklem letu, ko smo morali sprejeti več pomembnih samoupravnih aktov, smo ugotovili, da so druž-

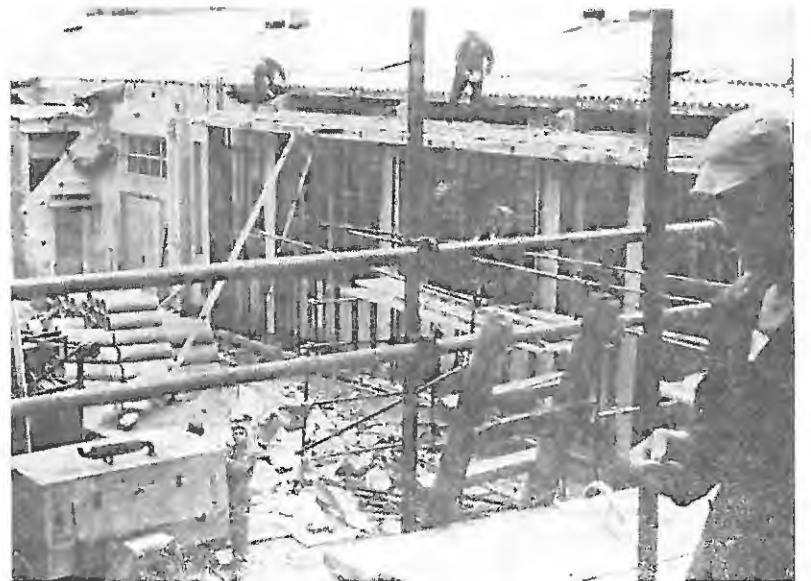
Dogovorili smo se, da se te pomanjkljivosti ne smejo ponoviti ob sprejemanju ostalih aktov, ki morajo biti sprejeti do letošnjega decembra. Sedaj, ko imamo časa še dva meseca, lahko ugotovimo, da delamo podobne napake kot lani.

V sklopu nerešenih področij, ki jih nalaga zakon, bi omenil tudi področje delitve osebnih dohodkov po enotni metodologiji. Sedaj imamo v Brestu kar tri sisteme nagrajevanja po delu. Sprašujem: »Kdo je odgovoren, da stvari niso urejene v rokih, sprejetih na zborih delavcev?«

Katere poglavitne slabosti v delu sindikata še opazate?

Notranjcem je že prirojen, da najraje govorimo o pomanjkljivostih in slabostih. Da ne bi bil izjema, naj omenim še nekaj mojih izkušenj, s katerimi sem se srečeval pri svojem delu in so še žive. Poglavitna slabost v delu osnovnih organizacij sindikata je neznanje oziroma premajhna idejnopolična in strokovna usposobljenost sindikalnih poverjenikov in aktivistov, pa še premajhna zavzetost, odločnost in vztrajnost. Srečamo pa se tudi s posamezniki, ki nikakor ne morejo razumeti nove vloge sindikata in stem zavirajo normalno delo sindikalnih aktivistov; ti posamezniki pa so ponekod tudi na odgovornih delovnih mestih.

Kaj pričakuješ od kongresa in kakšne bodo po tvojem mnenju

Rekonstrukcija v Tovarni pohištva Cerkljica teče po načrtih

poglavitne prihodnje naloge sindikata?

Od kongresa pričakujem, da bo to delovni dogovor vsega članstva o tem, kako se učinkoviteje uresničevati družbeno vlogo sindikata. Poglavitne naloge v prihodnjem obdobju pa vsekakor bodo:

— še naprej uveljavljati delegatske odnose v družbenopolitičnem sistemu;

— krepiti položaj in vlogo delavcev pri odločanju;

— večje sodelovanje sindikatov v krajevni skupnosti;

— uveljavljati sistem družbenega planiranja, pridobivanja dohodka, razporejanje dohodka in čistega dohodka, uveljavljati delitev po delu in rezultatih dela, varstvo samoupravnih pravic delavcev, družbeno izobraževanje, krepitev socialne varnosti, zagotavljanje varnih, zdravih in humanih razmer, kulturno življenje delavcev, rekreacijo in oddih, krepitev ljudske obrambe in družbene samozaščite.

To je samo del nalog, ki so v predlogu sklepov kongresa. Naša naloga pa je, da se organiziramo in pridobimo slehernega člana za uresničevanje teh sklepov.

Lesarji kritično o svojem preteklem delu

SKUPŠČINA SINDIKATA DELAVCEV GOZDARSTVA IN LESARSTVA SLOVENIJE

Na svoji skupščini so delegati sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije ocenili dosedanje delo in si zastavili programsko usmeritev za prihodnje delovanje. Skupščina je ugotovila pomembne premike v dograjevanju družbeno-ekonomskih odnosov, obenem pa je kritično ocenila delovne uspehe sindikata.

Naj omenimo le nekatera vprašanja, o katerih so razpravljali na skupščini. Po uspešnem konstituiranju združenega dela se je težišče dela premaknilo v pripravo in dograjevanje notranje zakonodaje. Sindikat je moral neposredno sodelovati pri snovanju samoupravnih aktov. To pa je bilo po posameznih temeljnih organizacijah različno in z njegovim deležem ne moremo biti povsem zadovoljni. Vse preveč je foramskega dela in neprizadetega odnosa do ključnih vprašanj. Samoupravni akti so sicer zvečine sprejeti, vendar so odnosi kljub temu pogosto urejeni po starem.

V aktih je preveč leporečja, frazerstva in nerazumljivih rešitev. Prav ob tem nas čakajo pomembne naloge. Življenje je pokazalo, da delavci prizadeto sodelujejo pri razpravah o rešitvah, ki so neposredne in razumljive. Ocenjujemo, da je pri oblikovanju samoupravnih aktov in dopolnjevanju sprejetih rešitev prišlo do stagnacije.

Prav zato je potrebna spodbudna vloga sindikata. V vseh delovnih skupinah je treba oceniti sprejete rešitve in izoblikovati rokovnike za sprejem samoupravnih aktov v skladu z zakonom o združenem delu. Rok za usklajevanje te zakonodaje je znan, zato se v sindikatu ne moremo zadovoljiti z opazovanjem tega, kaj nam delajo komisije za uresničevanje zakona in strokovne službe. Potrebna je sprotna in učinkovita ocena, ki bo delavcem omogočila preverjati stališča pri oblikovanju samoupravne zakonodaje. Le tako se bosta krepili vloga in politična odgovornost sindikata za uveljavljanje ustavno opredeljene vloge delavca in združenega dela.

Dosedanji uspehi pri združevanju dela in sredstev so nam lahko kačipot za prihodnje delo. V povezovanju lesne industrije in gozdarstva smo dosegli lepe uspehe, predvsem kar zadeva dolgo-

ročno reševanje poslovnih in dohodkovnih odnosov. Surovinsko zaledje je omejeno, zato zahteva čimveč usklajevanja, odpravljanja podjetniškega lokalizma in upoštevanja interesov vseh, ki so odvisni od surovine. Stabilnost v odnosih ter pogojih gospodarjenja in razvoja je moč reševati s sporazumevanjem združenega dela, ki z uvajanjem planskih in dohodkovnih rešitev odpravlja neustrezne tržne vplive (preplačevanje surovine, neustrezna klasifikacija, neracionalna poraba surovin). Oblikovanje odnosov na osnovah skupnega dohodka in skupnega prihodka odpravlja tudi močan vpliv administrativnih posegov na področju cen.

Celotni sklop razvoja lesne industrije in gozdarstva je življenjsko povezan. Surovinska osnova mora biti zainteresirana za trdno povezano lesno predelavo, ki bo omejeno surovino (le-ta v svetovnem merilu postaja strateški element) najustrezneje oplemenitila. Posledica te povezanosti je višji dohodek in s tem tudi standard delavcev. Lesna industrija ni preveč akumulativna panoga in ni sposobna sama prevzemati rizika za izgradnjo zmogljivosti, ki ni-

majo dovolj ustrezne surovine. Vse to pa zahteva dolgoročno plansko in dohodkovno povezanost.

Z uveljavljanjem planiranja in dohodkovne povezanosti v lesni industriji in gozdarstvu se vse bolj kaže potreba po povezovanju lesarstva s trgovino. Doslej sprejeti samoupravni sporazumi med trgovino in proizvodnjo niso zadovoljivi, saj temeljijo na provizijskem in rabatnem sistemu. Za nekatere opazimo, da so taki odnosi med proizvodnjo in trgovino neenakopravni in v prid trgovini.

Uspehi v našem delu so nedvomno tudi posledica delavnosti osnovnih organizacij sindikata, ki vedno bolj utrjujejo svoje mesto in vlogo.

Vse težave pri razvoju gozdarstva in lesne industrije terjajo večjo družbeno-politično dejavnost vseh delavcev. Za uresničevanje ustavne vloge delavca v združenem delu so nam opora in podlaga sklepi in stališča nedavnih kongresov komunistov ter sprejeta izhodišča za delovanje sindikata. Naloge niso lahke, zato terjajo odgovornost do dela ter sprejetih stališč in dogovorov. Samo široko zasnovane in neposredne akcije obrodijo sadove.

Naše delo bo učinkovito, če bomo z njim prispevali k utrjevanju položaja delavca ter zagotovitvi njegove socialno in materialno varnost. Zato se moramo lotiti izpolnjevanja naših nalog usklajeno, načrtno in odgovorno.

B. Mišič

Iz dela mladih

V novembru bo odšla na izgradnjo proge Samac—Sarajevo zadnja letošnja izmena mladinske delovne brigade Tone TOMŠIČ, ki jo sestavljajo mladi iz postojnske, ilirskobistriške in cerkniške občine. Bivali bodo v naselju Žepče.

Iz naše občine bo v brigadi trideset brigadirjev in brigadirj; kar enajst jih je iz Bresta. Pokrovitelj brigade je tokrat Gozdno gospodarstvo Postojna.

Osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Slovenije Cerkljica je v počastitev 10. kongresa mladih 7. oktobra organizirala pohod od spomenika v Cerkljici,

mimo spominskih obeležij v Podskrajniku, Begunjah, na Slivnici, Radleku in Grahovem do Cerkljice. Na pohodu je bilo štirideset mladincev in mladink. Med postanki so imeli problemsko konferenco in predavanje o kongresu mladih.

Š. Bogovčič

Za delovanje Brestovega sindikata na Brestu v sedanjem, predvsem pa v preteklem obdobju, bi sodil, da so uspehi približno taki kot v drugih delovnih organizacijah v občini. Zeleli bi poudariti, vodstva osnovnih organizacij vse preveč rada opravljajo klasična sindikalna opravila kot pa bi skrbela v pomembnejših področjih, ki še kako zadevajo vsakega delavca; na primer produktivnost dela, delovni pogoji, nagrajevanje po delu in še bi lahko našteval. Eden izmed glavnih vzrokov za nedelavnost je v tem, ker premalo obvladamo in poznamo našeta področja. Da bi odpravili to potrjujejo tudi razprave ob sprejemanju različnih samoupravnih aktov. Ko pa ti akti v praksi tudi zaživijo, pa je slišati pripombe, da bi bilo potrebno stvari drugače urediti.

Opazam tudi, da sindikat premalo sodeluje pri pripravah raznih strokovnih analiz, ki jih delajo strokovne službe in vodilni de-

9. kongres zveze sindikatov slovenije

benopolitične organizacije premalo vsebinsko sodelovale pri pripravah teh dokumentov, da smo časovno kasnili in ni bilo dovolj časa za poglobljeno razpravo.

Ugodnejša prodaja v zadnjih mesecih

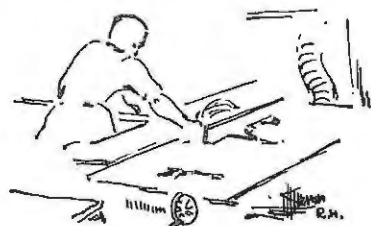
(Nadaljevanje s 1. strani)

Rezultate za celotni Brest lahko ocenjujemo glede na planirane kot ugodne, čeprav so izdavanja in poslovni sklad še vedno nezadostna glede na naše potrebe, pa tudi glede na rezultate nekaterih večjih slovenskih lesnih podjetij. V poslovni sklad so izdvojile samo tri temeljne organizacije: TP Cerkljica, TLI Stari trg in TP Stari trg. Ostale tri temeljne organizacije sicer niso v izgubi, vendar sklad skupne porabe ne zadošča za pokrivanje vseh obveznosti, ki se krijejo iz njega. Pripomniti je še potrebno, da na slabši rezultat TP Martinjak vpliva še neodpravljen izguba v Tapetništvu.

GIBANJE OSEBNIH DOHODKOV

Po temeljnih organizacijah so bili povprečni mesečni osebni dohodki naslednji:

	plan 1978	I.—IX. 1978	Indeks
TPC	4.403	4.413	100,2
TPM	4.138	4.251	102,7
TLI	4.055	4.324	106,6
TPS	4.182	4.251	101,6
TIP	5.168	5.444	105,3
TOP	4.178	4.386	105,0
TPS	4.388	4.634	105,6
Prodaja	5.648	5.828	103,2
SD	5.828	5.975	102,5
Skupaj:	4.582	4.706	102,7

Če izzmemo TIP Cerkljica, Prodajo in Skupne dejavnosti zaradi kvalifikacijske strukture, je razlika v povprečnih osebnih dohodkih med temeljnimi organizacijami majhna, kar kaže na dejstvo, da osebni dohodki še niso odvisni od rezultatov, ki jih dosežajo temeljne organizacije.

Ob zaključku bi lahko dejali, da so se rezultati izboljšali, vendar še vedno niso takšni kot jih bi Brest lahko dosegel.

P. Oblak

Priprave na plan za prihodnje leto

Priprava letnega plana vsekakor zahteva precej časa, saj postaja v naši družbi plan čedalje bolj instrument, s katerim uspešno premagujemo stihijno delovanje trga in daje temeljnim organizacijam osnovna izhodišča za delovanje v prihodnjem obdobju. Zato se na Brestu začele priprave na plan za prihodnje leto že sredi septembra.

V prvi fazi pri pripravi plana je najvažnejša ocena tržnih zmogljivosti in ocena proizvodnih kapacitet. Osnova je vsekakor ocena prodajnih zmogljivosti po skupinah izdelkov in po tržiščih. V tej oceni so tudi predlogi za uvedbo novih proizvodov oziroma za opustitev starih, pa tudi možnosti za spremembe cen posameznim proizvodom. Proizvodnja pa na drugi strani oceni, ali je takšen obseg prodaje premajhen ali prevelik glede na možne delovne ure.

Ker je ta faza tako pomembna za celoten potek planiranja, je bil tudi poseben usklajevalni sestanek med prodajo in proizvodnjo. Predvidena realizacija oziroma proizvodnja po temeljnih organizacijah je naslednja:

	Celotna realizacija v 000	Izvoz v 000 \$
TPC	403.116	3.443
TPM	82.140	1.388
TLI	125.462	1.470
TPS	130.122	400
TIP	236.700	306
TOP	81.522	—
TPJ	87.851	680

Vsekakor moramo te podatke jemati kot prvo usmeritev, saj se bodo med izdelavo plana še spreminjali, dopolnjevali in popravljali. Največ zapletov je bilo okrog opredelitve višine izvoza. Čeprav so težave na področju zunanje trgovine znane vsem in so temeljne organizacije vsekakor dolžne izpolnjevati družbene težnje, pa se vedno postavlja vprašanje rentabilnosti temeljne organizacije, ki veliko izvažajo.

Sicer so bili v zadnjem času sprejeti številni ukrepi za povečanje izvoza, vendar je razpon med domačimi in tujimi cenami še vedno prevelik. Vseeno lahko pričakujemo, da bo uvoz vedno bolj odvisen od izvoza, zato mora Brest obraniti dosedanje raven izvoza, saj vemo, da imamo po-

trebe po uvozu reprodukcijskega materiala, pa tudi po uvozu opreme.

Mogoče bo koga presenetila višina vrednosti proizvodnje oziroma prodaje. Vendar je bilo ugotovljeno, da gre predvsem za vrednostno povečanje, medtem ko je rast produktivnosti še vedno majhna. Res je sicer, da so temeljne organizacije omejene s tehnološko kapaciteto, vendar bi morali iskati več rešitev v organizacijskih prijemih in v manjših investicijah, ki dajo učinke. Zato bo povečanje produktivnosti tudi ena izmed osnovnih nalog v letu 1979.

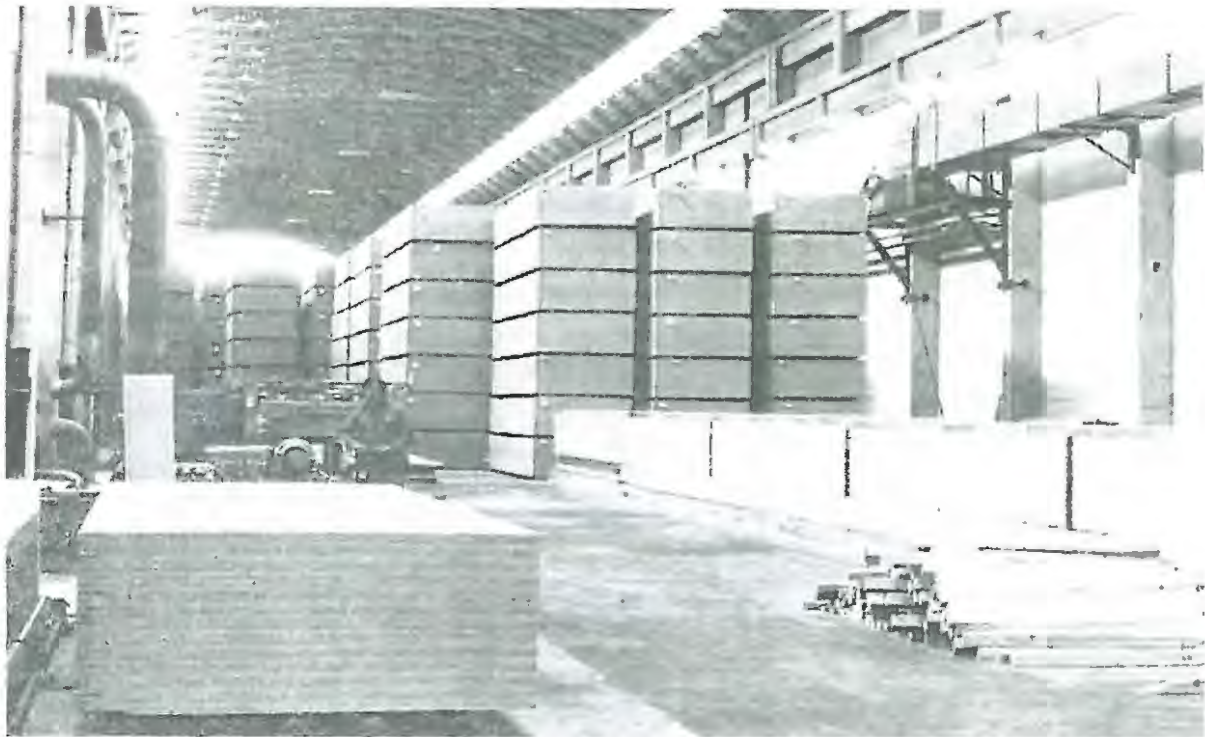
Naj se še malo sprehodimo po proizvodnem programu, ki pa je bralcem več ali manj znan.

V Tovarni pohištva Cerknica se bo pojavil poleg programov Zala, Katarina in Jasna še nov program, ki še ni dokončno izbran. Napravljene so sicer vzorci novih modelov, vendar morajo doživeti še testiranje trga, šele nato bo dokončno izbran. Na področju izvoza je bilo ugotovljeno, da so kapacitete masive omejene in bo treba iskati možnosti za izvoz izdelkov, ki imajo manjši delež masive.

V Tovarni pohištva Jelka je glavna novost v tem, da se pojavlja samo še proizvodnja programa Zala, medtem ko so ostali programi opuščeni. Z zmanjševanjem izvoza žaganega lesa je tudi izvoz manjši, pri čemer je še vedno vprašljiv izvoz v Madžarsko.

V Tovarni pohištva Martinjak so nosilni še vedno programi, ki so že letos v proizvodnji, kar velja za domači trg in za izvoz.

Tovarna pohištva Stari trg opušta proizvodnjo programa Vega in postajajo nosilni programi Brest 01 in Brest 03. Poleg že utečenega programa Brest-oreh pa je načrtovana tudi proizvodnja nove kuhinje. V planu je predviden izvoz v višini 400.000 dinar-

Iverne plošče gredo dobro v prodajo — a za kakšno ceno?

jev, čeprav vemo, da ga bo težko uresničiti, saj kuhinje niso izvozní izdelek.

V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg se med interno realizacijo pojavi tudi kartonasta embalaža. Nekoliko več težav bo pri izvozu sedanjega programa iz stolarnice, ker je v zadnjem času vse več proizvajalcev teh izdelkov. Zato bo treba v letu 1979 temeljito

pretehtati možnosti izvoza v naslednjih letih.

Tovarna ivernih plošč Cerknica ohranja proizvodnjo približno na planirani ravni letošnjega leta. Vsekakor se bo zopet pojavilo vprašanje cen, saj pri sedanjih cenah temeljna organizacija ne bi ustvarila dovolj dohodka.

V Tapetništvu se kot nosilni program še vedno pojavlja Moj-

ca, ob njem pa še programi, ki so že v proizvodnji, pa tudi novi. Trg pa mora pokazati, kateri program bo v prihodnje zamenjal Mojca.

Trenutno je ob pripravi plana v delu izračun stroškov. Le-ta bo pokazal uspešnost posamezne temeljne organizacije in s tem tudi nakazal potrebne popravke prvotnega plana. P. Oblak

Dohodek proizvajalcev ivernih plošč

Proizvajalci in porabniki ivernih plošč so v okviru poslovnega združenja LES v posebni komisiji znova ošili svinčnike in skušajo izpolniti samoupravni sporazum, ki ureja njihovo skupno pridobivanje in razporejanje dohodka. Nesporno je, da proizvajalci ivernih plošč ob dosedanjih pogojih gospodarjenja — med katere sodi kot povzročitelj zlasti administrativno določanje cen — le životarijo. Njihov gospodarski polet je zavrt, saj so skoraj vsi v globoki izgubi ali pa v najugodnejših primerih pri rezultatih »nič«. Po drugi strani pa so tržne možnosti dokaj ugodne, ivernih plošč je letos komaj dovolj in videti je, da bo enako tudi v prihodnjem letu.

Prav gotovo so proizvajalke in uporabnice ivernih plošč v tesni gospodarski povezanosti. Da bi si zagotovile usklajeno medsebojno poslovanje, se pravi, ravno pravišnje količine ivernih plošč in pravilna medsebojna razmerja — zlasti pri pridobivanju in pri delitvi dohodka — morajo svoje probleme urejati dogovorno. Takšno samoupravno urejanje pa mora seveda upoštevati zakonska določila, predvsem tudi tista s področja cen. Bolj po domače povedano: dogovoriti se morajo, koliko od skupnega prihodka, doseženega s prodajo izdelkov, v katerih so vgrajene iverne plošče, gre proizvajalcem ivernih plošč in koliko uporabnikom ivernih plošč (to je, zlasti proizvajalcem pohištva).

Zadeva je na oko videti preprosta, v resnici pa ni tako. Pojavijo se dogodki in vprašanja, ki vplivajo na primernost oziroma pravičnost postavljenih razmerij; na primer:

— zelo različna vrednost deleža ivernih plošč v posameznih izdelkih,

— stalne spremembe cen drugih sestavnih delov (gradiv), ki so v posameznih izdelkih,

— vpliv izvozne dejavnosti in interes za tako dejavnost,

— vpliv različnih ustvarjalnosti pri delu (predvsem uporabnikov ivernih plošč, ki se kaže v uspešnejšem marketingu, oblikovanju proizvodov in podobnem),

— različni riziki, ki jih je velikokrat težko opredeliti po njihovem nastanku oziroma krivdi,

— posebno vprašanje so tudi dobavitelji surovin (gozdarstvo kot dobavitelj lesa in kemična industrija kot dobavitelj lepil in lakov) ter trgovina; vse omenjene panoge so običajno udeležene v »verigi« pri pridobivanju skupnega prihodka.

Omenjeno komisijo sestavljajo strokovni delavci proizvajalcev in uporabnikov ivernih plošč ter predstavnika republiškega sindi-

kata in republiške Gospodarske zbornice. Komisija je ugotovila, da je ob dosedanjih družbeno-političnih in strokovnih spoznanjih praktično nemogoče naenkrat in v enem samoupravnem sporazumu zajeti celotno reprodukcijsko verigo. Zato bo najprej pripravila osnutek izpopolnjenega besedila samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje

skupnega prihodka med proizvajalci in uporabniki ivernih plošč. V tem sporazumu pa bo kot prihodnjo nalogo vseh udeležencev opredelila še vključitev ostalih členov reprodukcijske verige.

Sam sporazum naj zajema res osnovne okvire in merila, ki bodo služila kot smernice za izdelavo dvostranskih sporazumov. Le-te pa bodo sklepale med seboj tiste temeljne oziroma delovne organizacije, ki bodo dejansko vstopale v medsebojna poslovna razmerja.

Žal je nerešenih še precej vprašanj. Dokler ne bodo rešena, bo neposredna izvedba omenjenih sporazumov težko izvedljiva.

Z. Zabukovec

ISKRA — OLIMPIJA — BREST

Jeseni 1976. leta je duhove pri nas, pa tudi v naši republiki — z živahnimi odmevi po vsem jugoslovanskem prostoru — dokaj vzburila nenadna novica, da se je košarkarski klub OLIMPIJA preimenoval v BREST.

Klub z veliko tradicijo se je namreč tedaj znašel v nepremostljivih finančnih zagatah — kot sami pravijo, so bili to najbolj črni dnevi v njegovi zgodovini — in so iskali v sodelovanju z našo delovno organizacijo možnost za njegovo normalno delovanje. BREST pa je v takšnem sodelovanju videl zelo učinkovito obliko reklamno-propagandnega nastopa na tržišču.

V dveh letih tesnega prijateljskega sodelovanja je bilo v klubu zastavljeno načrtno in sistematično delo, kar se je kazalo tudi v tekmovalnih uspehih, na Brestu pa smo ocenili, da je bil naložba zelo smotrna, saj so bili propagandni učinki več kot očitni, čeprav niso bile izkoriščene vse možnosti.

V zadnjem času so se zaradi novega tekmovalnega sistema in drugih okoliščin tekmovalni in drugi stroški izredno povečali, tako da sedanja sredstva še zdaleč več ne zadoščajo za normalno delo kluba in za razvijanje kvalitetnega košarkarskega športa. BREST ni bil pripravljen prispevati dodatnih sredstev, ker bi le-ta predstavljala prevelik odstotek sredstev, namenjenih za propagando, poglaviti propagandni učinek iz tega posla pa je bil že dosežen.

Zato se je izoblikovalo skupno mnenje, da kaže poiskati za mentorja drugo delovno organizacijo, ki je pripravljena na račun medsebojnega sodelovanja izvajati znatno večja sredstva kot jih je doslej prispeval BREST. Tako je bilo v razgovoru doseženo soglasje o skupnih interesih s SOZD ISKRA. Organi upravljanja tega tridesetisoč članskega kolektiva so že potrdili takšno soglasje.

Tudi BRESTOV Skupni delavski svet je na nedavni seji o tej zadevi razpravljal in na osnovi dejstev sprejel sklep, da se sporazumno prekine sedanji samoupravni sporazum o sodelovanju med Industrijo pohištva BREST in košarkarskim klubom BREST.

Naj na koncu še enkrat poudarimo, da je dveletno prijateljsko-poslovno sodelovanje rodilo lepe sadove na obeh straneh.

Pa še to: upravni odbor kluba je na pretekli seji sklenil, da je treba dati delavcem delovne organizacije BREST ter njenim samoupravnim in poslovnim organom posebno zahvalo in priznanje za vso pomoč, ki so jo ves čas sodelovanja nudili košarkarskemu klubu.

Prav gotovo se lahko tudi naša delovna skupnost košarkarskemu klubu iskreno zahvali in mu da priznanje, saj je tvorno sodeloval pri uresničevanju obojestranskih ciljev. B. Levec

Iz Tovarne pohištva Cerknica — popravilo stroja

Prenehanje delovnega razmerja

NOVOSTI IZ NOVEGA ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH

Glede na ustavno načelo, da je vsakemu zagotovljena pravica dela z družbenimi sredstvi v združenem delu, je razumljivo, da zakon o združenem delu in zakon o delovnih razmerjih izhajata iz temeljnega načela, da delavcu praviloma proti njegovi volji ne more prenehati delovno razmerje. Do prenehanja delovnega razmerja proti volji delavca lahko pride le v izjemnih primerih, ki so posebej določeni v zakonu.

V primerjavi z dosedanjimi uredbami oba zakona nekoliko razširjata razloge za prenehanje delovnega razmerja proti delavčevi volji, očitno zaradi krivdnih razlogov. To je vsekakor odraz temeljnega izhodišča zakona o združenem delu, ki močno poudarja medsebojno in družbeno odgovornost v združenem delu.

Zakona poznata naslednje razloge za prenehanje delovnega razmerja:

1. Po volji, s privolitvijo delavca:

— Na podlagi delavčeve pisane izjave o prenehanju dela. Glede na ustavno pravico do dela delavec take izjave ni dolžan obrazložiti, mora pa ostati na delu toliko časa, kolikor določa samoupravni splošni akt.

— Na podlagi sporazuma s pooblaščenim organom temeljne organizacije. Tudi v tem primeru mora ostati na delu toliko časa, kolikor določa samoupravni splošni akt.

2. Proti delavčevi volji preneha delovno razmerje:

— če delavec noče opravljati del oziroma nalog, ki so mu ponujene in ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in drugim, z delom pridobljenim delovnim zmožnostim oziroma če se noče dokvalificirati ali prekvalificirati, kadar z dosedanjimi kvalifikacijami njegovo delo zaradi tehnoloških oziroma drugih razlogov v temeljni organizaciji ni več potrebno;

— če je delavcu dokončno izrečen disciplinski ukrep o prenehanju delovnega razmerja.

3. Proti delavčevi volji lahko preneha delovno razmerje tudi:

— če je ob sklenitvi delovnega razmerja dal delavec bistveno neresnične podatke ali pomembne podatke zamlajal;

— pripravniku, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas, če po preteku pripravniške dobe ne opravi strokovnega izpita;

— neodgovornemu delavcu, če je prišla temeljna organizacija tudi zaradi njegovega odnosa do dela v ekonomske težave;

— če se ugotovi, da delavec ni zmožen opravljati del oziroma nalog, ki so mu zaupana, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev za opravljanje del oziroma nalog, ali če se ugotovi, da trajneje ne dosega delovnih rezultatov, ki se navadno dosega, pa noče opravljati del oziroma nalog, ki ustrezajo njegovi delovni zmožnosti;

— kadar se prične postopek za prenehanje temeljne organizacije, pa ni pogojev, da bi nadaljeval z delom v drugi temeljni organizaciji;

— zaradi prehoda v drugo temeljno organizacijo v primerih

in pogojih, ki jih določa samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo, mu preneha delovno razmerje v temeljni organizaciji, v kateri je doslej delal.

4. Delavcu preneha delovno razmerje po samem zakonu:

— če noče dati pisane izjave, da sprejema samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji — z dnem, ko ni hotel dati pisane izjave oziroma z iztekom zadnjega dne za takšno izjavo;

— če se na način, ki ga določa zakon, ugotovi, da je za delo popolnoma nezmožen — z dnem, ko mu je vročena pravnomočna odločba o ugotovljeni popolni nezmožnosti za delo v temeljni organizaciji (invalid I. stopnje);

— če mu je po zakonu oziroma po pravnomočni odločbi sodišča ali drugega organa preprečeno opravljati določena dela oziroma naloge in mu ni mogoče zagotoviti drugih del oziroma nalog — z dnem, ko je temeljni organizaciji vročena pravnomočna odločba;

Skrb za dobro prehrano

DRUŽBENA PREHRANA V PODSKRAJNIKU

Z razvojem industrijske cone v Podskrajniku se vse bolj veča tudi število toplih obrokov, ki jih pripravljamo za delavce na tem področju.

Poleg tovarne ivernih plošč so zgrajeni v Podskrajniku tudi novi prostori za proizvodnjo oblaženega pohištva, povečal se je transport ... Število zaposlenih se je povečalo tako, da dnevno pripravljamo že do 300 toplih obrokov.

Ko se je oblikovala industrijska cona, so bili predvideni in tudi zgrajeni ustrezni prostori za družbeno prehrano. Ti prostori ob sedanjem številu zaposlenih sicer še zadostujejo, če pa se bo izgradnja industrije še nadaljevala, bo lepo urejena razdeljevalnica hrane kmalu pretesna.

Do nabave novega prevoznega sredstva, s katerim vozimo tople obroke iz glavne kuhinje v Cerknici v razdeljevalnico Podskrajnik, je bilo s prevozom in z redno oskrbo precej težav.

Kljub temu, da smo te težave v glavnem rešili, pa je ostalo še precej nerešenih problemov. Eden izmed njih je v tem, da hrano kuhamo v Cerknici in jo vozimo v Podskrajnik. Čeprav je hrana v hermetičnih zaprtih posodah, se zlasti pozimi hitro ohladi. Poleti pa so težave s pripravo solate in drugih hitro pokvarljivih

— če mora biti zaradi prestopanja zaporne kazni odsoten več kot šest mesecev — z dnem, ko začne prestopati kazni;

— če mu je izrečen varnostni, vzgojni ali varstveni ukrep, ki traja več kot šest mesecev in mora biti zato odsoten z dela — z dnem, ko se začne izvajati ta ukrep;

— pripravniku, ki je sklenil delovno razmerje za določen čas samo zato, da bi opravil pripravniško dobo — z iztekom časa, ki je določen za pripravniško dobo.

Delavcu, ki izpolni pogoje za polno osebno pokojnino po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, delovno razmerje ne preneha, če pristojni organ temeljne organizacije ugotovi, da sta temeljna organizacija in delavec soglasna, da delavec nadaljuje delovno razmerje.

O prenehanju delovnega razmerja odloča v temeljni organizaciji izvršilni organ delavskega sveta oziroma sam delavski svet. Delavec ima zoper vse odločitve o prenehanju delovnega razmerja polno pravno varstvo v svoji temeljni organizaciji, pa tudi pred sodiščem združenega dela. Razen tega se lahko delavec obrne zaradi varstva svoje pravice tudi na sindikalno organizacijo in na družbenega pravobranilca samoupravljanja.

A. Perčič

jedi, ki jih je treba pripravljati na kraju samem.

Težave so tudi, če prej naročeno število toplih obrokov ne ustreza številu delavcev, ki želijo dobiti toplo hrano. Če je vnaprejšnje število najavljenih obrokov premajhno, ni mogoče v tako kratkem času pripeljati nove.

Priprava večjega števila obrokov v eni kuhinji je finančno sicer bolj opravičljiva, vendar pa pri tem nastajajo omenjene težave.

Pri naši družbeni prehrani pa se pojavljajo še druge težave, ki se zlasti letos kažejo v naglem porastu cen živil.

Od 1974. do konca 1977. leta je bil povprečen strošek za en topli obrok po nabavni ceni od 8,50 do 10,50 din, medtem, ko so stroški za nabavo živil v tem letu samo v prvih osmih mesecih porasli od 10,50 na 13 din.

Delavci v družbeni prehrani se trudimo, da bi oskrbo s toplimi obroki obdržali na sedanjih ravni, bodisi količinsko bodisi kakovostno. Stroški družbene prehrane se krijejo z regresi podjetja in s plačilom delavcev. Če se ta sredstva ne bodo povečala v skladu s povečanjem cen, bo dosedanje raven teh obrokov zelo težko obdržati.

J. Urbas

DVOJE DROBNIH NOVIC

STROJ ZA IZDELAVO MATRIC

Dobili smo stroj za izdelavo matric znamke REX ROTOARY. Na stroju je moč izdelati različne matrice iz originalov (recimo navodila, skice, obrabci in podobno), ki jih je potrebno razmnožiti v več izvodih. Izdelane matrice je mogoče razmnoževati na strojih, na katerih se običajno razmnožujejo matrice AERO. Za tapetništvo so tako že izdelana navodila za sestavo sedežnih garnitur s potrebnimi narisi in skicami.

ASFALT TUDI PRED SKUPNIMI DEJAVNOSTMI

Parkirni prostor pred Skupnimi dejavnostmi je končno le dobil asfaltno prevleko. Potrebno pa bo še načrtati parkirna mesta in urediti okolico.

Delo pri tračni brusilnici

Uspela jesenska razprodaja

Jesenska razprodaja pohištva je bila od 16. do 28. oktobra. Naloga te akcije je bila, razprodati opuščene programe kuhinj, opuščene programe Tovarne pohištva Jelka Begunje in ostanke različnih opuščenih programov iz drugih temeljnih organizacij.

Zanimivo za letošnjo jesensko razprodajo je, da je bilo zanj izredno veliko zanimanje, da je bila zares kvalitetna, saj smo že prvi dan iztržili rekorden znesek in sicer skupaj s salonom nad 150 milijonov starih dinarjev.

Za to so imeli ne malo zaslug delavci, ki so sodelovali v razprodaji in pa delavci, ki so delali v salonu. Pri tem je potrebno omeniti, da je znalo omenjeno osebe kljub celodnevemu delu vsakemu najbolje svetovati in vsakemu prislusniti ob njegovih težavah, ki pa jih ni malo, kadar

opremljajo stanovanje. Tudi ostale službe so se izkazale, predvsem skladiščne službe, ki so si izredno prizadevale, da je bila tudi odprema sprotna.

Glede na količino prodanega pohištva ter na število obiskovalcev lahko ocenimo letošnjo jesensko razprodajo kot zelo uspešno. Pomembna je zato, ker smo v veliki meri razprodali pohištvo iz opuščenih programov, uspešna pa tudi zato, ker je izredno veliko obiskovalcev obiskalo še salon in se je prodaja tudi v njem močno povečala. S tem se je lahko veliko kupcev prepričalo o naši kvalitetni proizvodnji pohištva, saj se je med razprodajo tudi prodaja v salonu povečala skoraj za 100 odstotkov in sicer za pohištvo iz našega rednega programa.

D. Kraševac

Zelo obiskana jesenska razprodaja

Iz tovarne pohištva Cerknica

— Poslovni svet je v okviru ukrepov za povečanje produktivnosti zadolžil strokovno službo da izdela analizo o povečanju proizvodne režije.

— Samoupravna delavska kontrola je preverjala rast osebnih dohodkov glede na produktivnost dela ter ugotovila, da je rast osebnih dohodkov v skladu z rastjo produktivnosti.

— Samoupravna delavska kontrola je preverjala tudi razprodajo odpadnega železa in pri tem ni ugotovila domnevnih nepravilnosti.

— Samoupravna delavska kontrola je opozorila na objestnosti posameznikov — na osnovi nepreverjenih informacij — celo vodij oddelkov, ki naj bi trgali z oglašnih desk razne objave in je predlagala, da je treba take primere odkrivati in proti njim ustrezno ukrepati.

— Delavski svet je na pretekli seji sprejel sklep o blagajniškem maksimumu.

— Delavski svet ni potrdil predloga kontinuirane inventure za odpis nastalih razlik v skladišču Hrastovec pri Mariboru, dokler prodajna služba ne uredi poslovanja.

— S 1. septembrom so se podražili avtobusni prevozi delavcev na delo, ki jih organizira temeljna organizacija za 10% tako da bo temeljna organizacija plačevala mesečno za prevoz na vseh progah skoraj 90.000 dinarjev.

Delavska restavracija v Podskrajniku — doslej glede na število delavcev še ustreza

Priloga: OBZORNIK ZA OBČANE

PREDSTAVLJAMO OBČINSKE INTERESNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO OBČINSKE INTERESNE SKUPNOST • PRED

V telesni kulturi — jasen dogovor

TELESNO-KULTURNA SKUPNOST ZASTAVILA RAZVOJNE NAČRTE NA NOVIH OSNOVAH

Nadaljujemo s — pred meseci pričeto — »nanizanko« Predstavljamo občinske interesne skupnosti. Tokrat je bila na tapeti občinska telesno kulturna skupnost z vsem, kar sodi k njenemu delovanju.

O vseh poglavitnih vprašanjih telesne kulture v naši občini so nam pripovedovali tile sogovorniki: Tone URBAS, prejšnji predsednik skupščine TTKS in sedanjí predsednik njenega izvršnega odbora, Slavko TORNIC, sedanjí predsednik skupščine, Franc MIHELČIČ, predsednik zbora izvajalcev in predsednik odbora Zveze telesno kulturnih organizacij, Iztok RAZDRIH, strokovni tajnik skupnosti in Peter KOVŠCA, organizator rekreacije na Brestu. Žal tudi tokrat (menda iz objektivnih razlogov) ni bilo vseh povabljenih.

Tudi to pot je beseda tekla o samoupravni organiziranosti na tem področju, o uresničevanju zastavljenega srednjeročnega načrta, predvsem pa o ključnih in najbolj živih vprašanjih razvoja telesne kulture v naši občini.

Telesna kultura ima v naši občini kar precejšnjo tradicijo. Spominimo se, da sta pred nekaj leti dva nogometna kluba (Cerknica in Rakek) praznovala svoji petdesetletnici, vemo pa tudi za razborito predvojno rivalstvo med Sokoli in Orli — zlasti v Loški dolini.

Tradicija se je nadaljevala tudi neposredno po vojni. Nekaj entuziastov je v sila težavnih pogojih organiziralo vrsto dejavnosti: orodno telovadbo, smučanje in odbojko v Loški dolini, nogomet v Cerknici in na Rakeku... Kasneje je telesna kultura v svojem razvoju precej stagnirala; skokoviti gospodarski razvoj tega zaostalega področja je terjal predvsem naložbe v industrijo. Zato ni bilo novih športnih in rekreacijskih objektov, v proračunskem financiranju pa je bila ta dejavnost vedno na repu občinskega proračuna.

Kljub temu se je ob pomoči delovnih organizacij ta dejavnost le nadaljevala, razvijati pa so se pričele tudi nove panoge (predvsem zelo kvalitetno kegljanje, pa košarka, delavske igre...)

Kljub sorazmerno skromnim pogojem za razvoj telesno kulturne dejavnosti v občini (pomanjkanje objektov in strokovnih kadrov) se je telesnokulturna dejavnost v zadnjih letih precej razširila, predvsem, kar zadeva množičnost in tekmovalni šport.

Ob telesno kulturnih objektih (večnamenska športna igrišča, balnišča, smučarski objekti, kegljišča, telovadnice) je vse več improviziranih igrišč in igrišč v manjših naseljih.

V društvih, klubih in sekcijah aktivno deluje okrog dva tisoč občanov (med telesno kulturne aktivnosti štejemo tudi planinstvo in taborništvó), v množične tekmovalne športne prireditve pa se občasno in manj organizirano vključuje še več drugih občanov (Bloški teki, TRIM akcije, lesariade, športne igre gradbincev, sindikalne igre in druga množična tekmovalna). Poleg množičnosti posvečajo društva posebno pozornost vzgoji vadiateljskega kadra.

In kaj zastavlja srednjeročni načrt razvoja?

V telesni kulturi bomo po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničevali naslednje cilje:

— z načrtnim uveljavljanjem rekreativne dejavnosti bomo izboljšali zdravstveno stanje ter telesne in duševne sposobnosti vseh občanov;

— z načrtnim uvajanjem telesno kulturne dejavnosti na vseh stopnjah izobraževanja bomo krepili delovne in obrambne sposobnosti prebivalstva;

— izenačevali bomo možnosti za množično telesno kulturno delovanje delovnih ljudi in občanov;

— omogočili bomo doseganje vrhunskih rezultatov v sporazumno določenih športnih panogah (predvsem nadarjenim posameznikom).

Skladno z urbanističnim razvojem bomo zagotovili najmanj 20 kvadratnih metrov skupnih oziroma 5 kvadratnih metrov koristnih površin za telesno kulturno dejavnost na prebivalca v občini.

V srednjeročnem obdobju bomo z izgradnjo novih telesno kulturnih objektov povečali površine za telesno kulturo:

— skupno površino od sedanjih 1,35 na 3,95 kvadratnega metra na prebivalca,

— koristno površino pokritih telesno kulturnih objektov od sedanjih 0,99 na 0,25 kvadratnega metra na prebivalca,

— koristno površino odprtih telesno kulturnih objektov od sedanjih 1,26 na 3,7 kvadratnega metra na prebivalca.

Objekte bomo zgradili s sredstvi TTKS, s sredstvi, zbranimi s samoprispevkom za izgradnjo šolskih prostorov in telovadnic, s sredstvi, zbranimi s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev za sofinanciranje rekreacijskih objektov, s sredstvi športne stave in z drugimi sredstvi.

V tem srednjeročnem obdobju bomo zgradili:

— telovadnico v Cerknici,

— telovadnico v Grahovem,

— obnovili prostore za telovadnice v Begunjah in na Rakeku,

— odprte telesnokulturne objekte v športno rekreacijskih centrih krajevnih skupnosti, ki so zapisani v samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za sofinanciranje rekreacijskih objektov.

— Kako ocenjujete dosedanje delo vaše samoupravne skupnosti, delovanje delegatskega sistema in učinkovitost samoupravne organiziranosti?

Skupnost je bila ustanovljena leta 1973. S tem so prvič po dolgih letih začela redno dotekati sredstva tudi za to dejavnost in ni bilo več treba beračiti za pomoč pri delovnih organizacijah. Tako je bila ustvarjena materialna osnova za delo, vsebinska pa se žal še doslej ni dosti spremenila. Oživilo je delo dotedanjih društev, začele pa so se razvijati tudi nove dejavnosti, ki so posve-

čale posebno pozornost predvsem množičnosti...

V delu delegatov je še dosti slabosti. Skupščine so bile pogosto nesklepčne, pa tudi vpliva občanov na njeno delo prek delegatov skorajda še ni čutili. Delovni ljudje so se začeli zanimati za telesno kulturo, ko so razpravljali o programih in sredstvih, ob uresničevanju programov pa je zanimanje splahnelo. Prav ob tem in ob dogovarjanju o novi politiki v telesni kulturi bo treba še v marsičem spremeniti miselnost naših ljudi.

Po novem je tudi naša skup-

ščina dvodomna. Pri tem razmišljamo, da bi Zveza telesnokulturnih organizacij v celoti predstavljala zbor izvajalcev in obenem usklajevala delo klubov. Morda bo nova samoupravna organiziranost prinesla več neposrednega dogovarjanja med uporabniki in izvajalci ter omogočila večji vpliv delovnih ljudi in občanov.

— Kako je s kadri na področju telesne kulture v naši občini?

V preteklih letih kadrovski politiki na področju telesne kulture nismo posvečali bistvene pozornosti. Vse delo so pravzaprav vodili posamezni zagnanci. Šolanih kadrov, ki bi oblikovali in izvajali politiko telesne kulture, razen nekaj izjem v šolah, ni bilo. Prav tako tudi ni bilo povezave med šolami in telesno-kulturno skupnostjo.

Sprejeti programi postavljajo pred telesnokulturno skupnost tudi zahteve po usposobljenih kadrih. Taki kadri naj bi se organizacijsko in strokovno usposabljali v okviru klubov, v občini, pa tudi na različnih seminarjih. Temeljna telesnokulturna skupnost zagotavlja v letu 1978 tudi sredstva za usposabljanje; vendar iz klubov, razen od tabornikov, ni bilo zahtevkov. Na število kadrov vplivajo tudi spremembe različnih predpisov (predpisi o društvih, statistika, finančno poslovanje). Obremenjevanje s takšnimi nalogami gre na škodo organiziranosti, strokovnosti in neposrednega dela s klubi.

Sodimo, da bi morali vzporedno z graditvijo objektov vzgajati tudi kadre, predvsem organiza-

torje, strokovne delavce, sodnike, redarje, ne pa posvečati pozornosti predvsem vzgoji kadrov, ki se ukvarjajo zgolj s tekmovalnimi športi.

— Sedanja in prihodnja politika v telesni kulturi glede na portoroške sklepe?

Temeljni vzrok za slabo stanje v telesni kulturi je bila premajhna skrb za množičnost, kar neposredno vpliva na ohromljeno pripravljenost in delovno sposobnost občanov pa tudi na njihovo zdravstveno stanje. Poudarek je bil predvsem na dragih tekmovalnih športih, kar se je odražalo tudi pri tekmovalnem kadru, saj tako rekoč nismo imeli podmladka.

Portoroški sklepi predvsem poudarjajo množičnost ter določene prioritete športne panoge (tekmovalni šport). Tudi naša temeljna telesnokulturna skupnost je sprejela svoj program dejavnosti v tej smeri: predvsem bomo izenačevali možnosti za množično telesnokulturno delovanje delovnih ljudi in občanov, omogočali pa bomo tudi doseganje vrhunskih rezultatov v sporazumno določenih športnih panogah. Izvajanje programa pa ni samo naloga temeljne telesnokulturne skupnosti in klubov, temveč tudi družbeno političnih organizacij v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih, posameznih šolah in vrtcih...

— Katere neposredne množične akcije so bile izpeljane v preteklih letih?

Nogometno igrišče v Kolenu. Kdaj bodo na njem tekme?

V letu 1976 je bilo izpeljanih nekaj uspešnih množičnih športnih akcij; na primer sindikalne športne igre ter akcije s področja kolesarskega športa ter smučanja. V letu 1977 smo skušali akcije spet izpeljati, vendar so nastale težave pri posameznih nosilcih, zato nam zamisel ni v celoti uspela. Trenutno deluje le nogometna trim liga v Loški dolini, v košarkarski trim ligi pa je vključenih približno 300 otrok od petega razreda osnovne šole dalje ter okrog 200 članov, tako da se s košarko ukvarja nad 500 občanov.

— Kako je z množičnostjo v temeljnih organizacijah in z vlogo sindikata?

Delo oziroma telesno kulturna dejavnost na Brestu sloni na dvanajstih organizatorjih po posameznih temeljnih organizacijah. Delujejo tudi odbori za šport in rekreacijo. Organizirali smo tudi tekmovalna v okviru temeljnih organizacij med njimi in oblikovali ekipe Bresta. Precej uspeha imamo z začetniki; organizirali smo tudi redno vadbo. Težave so bile, ker so nekateri odklonili strokovno vadbo, zato je bila tudi udeležba skromna, brez nje pa ni uspeha. Letos smo se razdelili na ustrezne in strokovno vodene interesne skupine.

Telesno kulturna dejavnost v Kovinoplastiki sloni na nekaj posameznikih. Razvija se spontano, saj se nekateri posamezniki še ne morejo otresti zastarele miselnosti o tej dejavnosti v okviru delovne organizacije. Delujejo pa športni mladinski klubi.

V drugih temeljnih organizacijah v občini se kaj dosti ne ukvarjajo s to dejavnostjo oziroma nimajo niti nosilcev aktivnosti.

— Kako sodelujete z ostalimi občinskimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi na mejnih področjih?

Za enkrat aktivno sodelujemo z občinsko izobraževalno skupnostjo predvsem pri dejavnosti šolskih športnih društev. Delo teh društev je tudi naš interes. Dogovarjamo se tudi o skupnih nalogah pri financiranju šolskih športnih društev, o vzgoji kadrov ter o oblikovanju skupnih akcijskih programov. Z drugimi interesnimi skupnostmi doslej nismo sodelovali, želimo pa si ožjih povezav s skupnostjo za otroško varstvo. Le-ta sicer načelno podpira naše programe, nima pa po (Konec na naslednji strani)

V telesni kulturi — jasen dogovor

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

sluha za skupno načrtovanje in financiranje izgradnje igrišč ter za združevanje sredstev v te namene.

— Kako ocenjujete vlogo družbeno-političnih organizacij, krajevnih skupnosti in delegacij?

Delo sindikalnih organizacij je sicer zadovoljivo, niso pa še povsem odigrale svoje vloge, da bi se v različne športne in rekreativne dejavnosti vključilo čimveč ljudi. Manjša nesoglasja smo imeli z mladinsko organizacijo, ko se je le-ta v nekaterih akcijah pojavila kot nosilec in so telesno kulturna skupnost ter klubi ostali v podrejeni vlogi.

S krajevnimi skupnostmi žal ne sodelujemo, razen s krajevno skupnostjo Loška dolina, s katero smo pripravili in uskladili načrt za izgradnjo telesno-kulturnih objektov. Takšna nepovezanost je tudi posledica dela v skupščini naše skupnosti, kjer se delegati pojavljajo predvsem kot izvajalci in ne kot uporabniki ter običajno posredujejo svoja osebnostna mnenja oziroma stališča, ne pa stališča delegacij.

— Ali množičnost omogoča tudi selekcije, kako je s kvaliteto?

Temeljni vzrok za spremembe v telesni kulturi je premajhna množičnost. Zato moramo prav na tem področju ustvariti takšne pogoje, da se bo čimveč delovnih ljudi in občanov ukvarjalo z eno izmed oblik telesno kulturne dejavnosti. Organizirane oblike množičnosti naj bi zaživele v okviru krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij, šolskih športnih društev in naj bi se ne razvijale izven obsega občine, razen ko gre za pregled vseh aktivnosti v skla-

du z dogovori med zvezami telesnokulturnih organizacij.

Množičnost je tudi edina prava osnova za selektivni šport, kjer se s telesno kulturnimi aktivnostmi ukvarjajo tisti, ki to zmorejo in hočejo. Tem pa moramo zagotoviti vso potrebno opremo, strokovno vadbo in obvezne treninge. S selektivnim športom naj bi dosegali tudi vrhunske uspehe.

— Kako je z uresničevanjem srednjeročnega načrta za obdobje 1976 do 1980?

Ko smo analizirali dejavnost na področju telesne kulture, smo ugotovili, da je temeljna slabost razmer v telesni kulturi premajhna množičnost, kar pa ima svoje vzroke tudi v pomanjkanju telesno kulturnih objektov. Ker ni bilo možnosti, da bi v okviru dogovorjenih sredstev, ki so sicer skromna že za izvajanje sprejetih programov, zagotovili tudi sredstva za naložbe, smo se odločili za združevanje sredstev, ki so namenjena za gradnjo počitniških domov in za njihovo vzdrževanje.

Tako smo v občini sklenili samoupravni sporazum o združevanju sredstev za sofinanciranje rekreacijskih objektov. Sredstva po tem sporazumu naj bi se zbirala od leta 1974 do 1985. Sprejeli smo tudi program in vrstni red naložb. Pri izvajanju programa imamo težave, saj sredstva na osnovi samoupravnega sporazuma ne pritekajo tako kakor smo predvideli, precejšnje težave pa so tudi pri določanju lokacij, ker ni še urbanističnih oziroma zgradnih načrtov. Delno pa je uresničen program izgradnje telesnokulturnih objektov z dokončanjem telovadnice v Cerknici.

Razgovor zapisal in priredil L. Razdrih

Posnetek za dokončno slovo od poletja in sončne jeseni

Še letos bomo volili

PRED VOLITVAMI V ORGANE SOCIALISTIČNE ZVEZE IN KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Zavedajoč se pomembnosti in odgovornosti do volitev delegatov v nova vodstva organizacij Socialistične zveze na vseh ravneh so se tudi v naši občini krajevene organizacije lotile vsebinskih organizacijskih in kadrovskih priprav na volitve. Širino politične dejavnosti opredeljuje dejstvo, da je Socialistična zveza na temeljih socialističnega samoupravljanja zasnovana prostovoljna in demokratična zveza delovnih ljudi in občanov ter v našem političnem sistemu dobiva nove, pomembne in odgovorne naloge.

V predkandidacijskih, kandidacijskih in volilnih dejavnostih bo treba nujno preveriti dosedanje delo Socialistične zveze kot fronte vseh, v njej združenih organizacij socialističnih sil ter vseh njenih vodilnih organov in oblik dela, spoznati dosedanje slabosti in težave ter poiskati ustrezne rešitve, da bi jih odpravili. Ob tem pa bo treba neposredno opredeliti tudi prihodnje naloge.

Dejavnost Socialistične zveze in vseh, ki se v njej združujejo, mora biti močnejše usmerjena v ustvarjanje pogojev, da bo dejanski nosilec odločanja delovni človek, samoupravno organiziran v vseh oblikah družbenega in političnega življenja.

V obdobju, ki je neposredno pred nami, morajo organizacije vodstva in aktivisti Socialistične zveze posebno pozornost nameniti razvoju in krepitvi delegatskih odnosov. Delo Socialistične zveze je pogoj za uspešno delovanje delegatskega sistema in za uveljavljanje delegatskih odnosov. Doseči je treba neposredno povezanost samoupravnega delegatskega in političnega delovanja ter hitreje odpravljati slabosti in težave, s katerimi smo se že spoznali v prvem delegatskem obdobju; nekaj več izkušenj in spoznanj pa lahko izluščimo tudi iz dela delegacij, ki so bile izvoljene na letošnjih spomladanskih volitvah.

Izhajajoč iz organiziranosti Socialistične zveze je nujno treba preiti iz forumskega delovanja med delovne ljudi in občane. Socialistična zveza mora začeti svoje delovanje med občani v vaški skupnosti, zaselku, stanovanjski soseski; samo to sta sprejemljivi metoda in oblika dela. Ob tem pa seveda ne moremo mimo dejstva, da mora biti v slehernem okolju skupina aktivistov, ki imajo ugled med občani in znajo okrog sebe zbrati ljudi po različnih interesnih dejavnostih, ki so in morajo biti prisotne med občani in delovnimi ljudmi.

Ena izmed bistvenih nalog v pripravah na volitve delegatov v konference Socialistične zveze je kadrovska krepitev novih vodstev od vaške skupnosti naprej. S skupnimi dogovori moramo zagotoviti takšno številčnost posameznih konferenc in vodstev, da bodo v skladu s statutarno

opredeljeno funkcijo lahko opravljala svoje družbene naloge in da bodo v njegovem delovanju resnično prihajali do izraza interesi in potrebe vseh, v Socialistično zvezo povezanih delovnih ljudi in občanov.

Letošnje volitve delegatov v organe Socialistične zveze bodo na zborih občanov in vaških skupnostih in soseskah, kjer se bodo

občani z javnim ali tajnim glasanjem odločali, koga bodo izvolili. Istočasno bodo voljeni tudi delegati v skupščine krajevnih skupnosti in v odbore vaških oziroma sosednih skupnosti. Zbori občanov naj bi bili do 1. decembra letos, do konca letošnjega leta pa se bodo konstituirale novo izvoljene krajevene konference Socialistične zveze in skupščine krajevnih skupnosti, ki bodo izvolile svoja delovna telesa.

Od temeljitih priprav na volitve, od objektivne ocene dosedanjega dela vseh, v krajevni skupnosti združenih subjektivnih sil, zavisijo tudi prihodnji razvoj, zlasti, če bomo vanj vgradili takšen program dela, ki ga bo zares mogoče uresničiti v prihodnjem štiriletnem mandatnem obdobju.

F. Tavželj

Samouprava na področju zaposlovanja

Zakon o združenem delu je tudi za področje delovanja skupnosti za zaposlovanje zahteval določene spremembe. Pravno podlago za preoblikovanje skupnosti za zaposlovanje daje Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in o zavarovanju za primer brezposelnosti. V skladu s tem zakonom bodo delavci in občani najkasneje do 31. 12. 1978 s samoupravnim sporazumom ustanovili samoupravne skupnosti za zaposlovanje. Novost je v tem, da se skupnosti ustanovijo za območje občine, medtem ko so se doslej za območje regije. Delavci in občani v občinskih skupnostih za zaposlovanje so nosilci vseh nalog in obveznosti pri uresničevanju pravic in potreb delavcev, združenih v skupnosti. Svoje pravice in dolžnosti pa uveljavljajo preko delegacij in svojih delegatov v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

Poleg občinskih skupnosti zakon o zaposlovanju določa, da za opravljanje določenih skupnih nalog in za uresničevanje načela solidarnosti in vzajemnosti za primer brezposelnosti lahko delavci v organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje s samoupravnim sporazumom ustanovijo medobčinsko skupnost za zaposlovanje ter ji določijo naloge, odgovornosti in razmerja doustanovitelj.

Na osnovi zakona je torej možno medobčinsko povezovanje zaradi skupnega programiranja nalog in ukrepov varovanja zaposlitve in pravice do dela, preusmerjanju zaposlitve delavcev ter za njihovo usposabljanje in prekvalifikacije, pri uresničevanju konkretnih možnosti in pogojev za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb, namensko združevanje sredstev za usklajeno urejanje pri reševanju posameznih pojavov na področju zaposlovanja in določanju ustreznih ukrepov pri zagotavljanju zaposlitve in preprečevanju brezposelnosti in za ustanavljanje skupnih strokovnih služb zaradi opravljanja skupno dogovorjenih nalog. Seveda mora ustanovitev

medobčinske skupnosti za zaposlovanje izhajati predvsem iz skupnih potreb in interesov delavcev in občanov na širšem območju (več občin) zaradi enotnih ukrepov, ki so potrebni in smotni za izenačevanje pravic delavcev pri zaposlovanju ter zaradi racionalne delitve dela. Zakon o zaposlovanju določa, da se s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti določi tudi način oblikovanja in organizacijski sestav delovne skupnosti ter morebitne delovne enote, upoštevaje pri tem načela smotrnosti, ekonomičnosti in uspešnosti dela ter njegov obseg.

Strokovno službo ustanovi skupščina skupnosti. Pri tem pa ni obvezno, da je celotna strokovna služba ustanovljena v vsaki občini. Več skupnosti za zaposlovanje lahko ustanovi enotno strokovno službo in določi, katere naloge se morajo izvajati neposredno v vsaki občini ter katere je možno izvajati na sedežu strokovne službe. Vsekakor je za enotno strokovno službo na medobčinski ravni pomembno, da lahko določene strokovne naloge opravlja kar najbolj učinkovito in racionalno.

Letošnja občinska priznanja

Na slavnostni seji skupščine ob občinskem prazniku so bila podeljena naslednja priznanja:

Naziv častnega občana občine Cerknica sta prejela HACE Matevž, komisar legendarne XIV. divizije in pisatelj, ki je trdo življenje notranjskega človeka predstavil svetu in

GASPARI Maksim za izjemne dosežke v slikarstvu in enkratno predstavitev notranjskega življa svetu.

Priznanja občine Cerknica »19. oktober« sta prejeli

Krajevna konferenca SZDL Nova vas—Bloke za doseženo stopnjo frontne organiziranosti na območju krajevnih skupnosti, uspešno organiziranje množičnih manifestacij na področju športa in ohranjanja tradicij NOB in za pomemben delež pri obveščanju krajanov;

Osnovna šola Jože KRAJC Rakek za pomembne rezultate v učno-vzgojnih procesih, za razvijanje samouprave pri delu šolske skupnosti, za razvijanje svobodnih dejavnosti učencev v šoli in izven nje, za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij NOB, za vzgojno delo na področju splošne ljudske obrambe in sodelovanje z Jugoslovansko ljudsko armado in za uspešno povezovanje s krajevno skupnostjo ter z združenim delom.

Za pomemben prispevek v ljudski revoluciji in NOB, za požrtvovalno delo pri izgradnji in uveljavljanju komunalnega sistema, za družbeno-politično delo v krajevni skupnosti in občini, za prenašanje izročila NOB na mlade, za aktivno vključevanje v organizacijo splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter prizadevanja na področju planiranja in razvoja gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini je skupščina občine Cerknica podelila plaketo občine Cerknica naslednjim tovarišem:

KRANJC Franc
LIPOVEC Franc
MLAKAR Lojze-Ljubo
MLAKAR Rudi

MLINAR Danilo
OTONIČAR Alojz
ŠTRUKELJ Iva
VUKIČEVIĆ Djordje

Ob 30-letnici Kmetijske zadruge Cerknica in ob 20-letnici Glasbene šole Frana GERBIČA je skupščina občine obema podelila spominsko priznanje.

Prejemnikom priznanj iskreno čestitamo!

IZ DELA ZVEZE KULTURNIH ORGANIZACIJ

Razstava LIKOVNI SAMORASTNIKI OBČINE CERKNICA SE VAM PREDSTAVLJAJO bo odprta v »Maksovi brivnici« v Cerknici, kjer je sedanjí atelje likovnih ustvarjalcev, od 20. do 30. novembra vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Razstavljena dela bodo tudi na prodaj.

Likovni ustvarjalci občine Cerknica se cerkniškemu BRESTU zahvaljujejo za izdelavo stojal za risanje, ki so jih izdelali delavci modelne delavnice.

Zveza kulturnih organizacij občine Cerknica vabi občane v počastitev DNEVA REPUBLIKE 27. novembra ob 18. uri v športno dvorano Cerknica na proslavo oziroma predstavitev Kulturnega društva Cerknica.

Poklicna obolenja v lesni industriji

Poklicne bolezni — v najširšem pomenu besede — imenujemo vsa bolezenska stanja in okvare zdravja kroničnega ali akutnega poteka, ki nastanejo pri delu ali v zvezi z delom. Bolezenski dejavniki raznega izvora iz tehnološkega in delovnega procesa ter delovni pogoji s svojim dolgotrajnim ali pa tudi trenutnim delovanjem na posamezne skupine delavcev povzročajo mnogo večje število obolenj in okvar kot pri ostalih prebivalcih.

Ni nujno, da je pogostnost pojava posameznih vrst poklicnih bolezni v neposredni vzročni zvezi s tehnološkim postopkom, ampak lahko nastane zaradi nefizioloških pogojev dela ali zaradi pomanjkanja splošnih higiensko-varnostnih pogojev na delovnem mestu.

Poleg že omenjenih pogojev so za nastanek poklicnih obolenj važni tudi subjektivni dejavniki pri posameznikih. Škodljivosti in delovni pogoji, ki pri nekom povzročijo poklicno obolenje v krajšem časovnem obdobju, rabijo pri drugem več časa.

Poškodbe spremljajo človeka že od njegovih prvih dejavnosti, medtem ko se razvijajo poklicne bolezni vzporedno s civilizacijo. Nekatere poklicne bolezni so bile znane že pri najstarejših narodih, medtem ko so o teh obolenjih konkretnije pisali le grški in rimski zdravniki. V začetku 16. stoletja je Mattioli opisal zastrupitev indijskih rudarjev z živim srebrom. Bolj sistematično pa je pisal o zastrupitvah ter poklicnih boleznih italijanski zdravnik iz konca 17. stoletja Ramazzini.

Tudi naši zdravniki in drugi znanstveniki so začeli pisati o teh obolenjih sorazmerno zgodaj. V začetku 19. stoletja je že A. Mraovič na Dunaju pisal o zastrupitvi z živim srebrom.

Najpogostejše poklicne bolezni v lesni industriji so okvare sluha, ki nastanejo zaradi ropota strojev za predelavo in obdelavo lesa. Grobo lahko ocenimo, da je ropot prekomeren, če nas sodelavec na delovnem mestu ne razume, kadar normalno glasno govorimo. Strojev, ki obdelujejo les, je v moderni industriji vse več. Njihov ropot pa lahko le zmanjšamo — z osebno zaščito in da ob pregledih pravočasno odstranimo delavce, ki že imajo okvaro sluha.

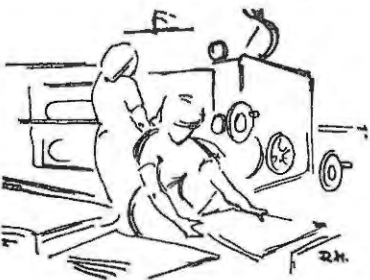
Precej pogoste so tudi bolezni zaradi delovanja raznih fizikalnih in kemičnih dražil na kožo in dihalne organe. Tu pridejo v poštev prašni delci lesa; še posebno je nevaren lesni prah ekso-tičnih lesov, katere v zadnjem času vse več predelujemo v lesni industriji, razna topila, razredčila in barvila. Vse omenjene škodljivosti povzročajo razna obolenja na koži ter obolenja zgornjih in spodnjih dihal. Posledica teh škodljivosti so po-

klicna obolenja kot so kronični pljučni katar, bronhitis in astma. Kljub temu, da v lesni industriji uporabljajo vse več orodij, ki povzročajo vibracije, vibracijska bolezen v tej veji industrije ni pogosta.

Težko telesno delo v tehnološko zaostalih obratih, pa tudi visok odstotek starejših delavcev povzročata nastanek velikega števila obolenj sklepov, obsejalnih obolenj, kostnomišičnih bolezni in sprememb na medvretenčnih ploščicah hrbtenice. Zaradi pogostih in ponavljajočih se gibov rok pa mnogokrat nastanejo vnetja kitnih ovojnic ter vnetja pokostnice v neposredni bližini kit.

Med večje probleme poklicnih obolenj v lesni industriji sodijo poškodbe pri delu, redkeje pa akutne zastrupitve z raztopili, razredčili in barvili, ali pa z drugimi plini, ki nastajajo pri tehnološki obdelavi lesa. Poškodbe so največkrat lažje.

Sicer pa je v lesni industriji vse več kemikalij. Tako nastaja pri izdelavi plastičnih mas iz polietilena poleg drugega tudi

močno dražec plin metildizocianat, ki močno draži dihalne poti in povzroča obolenje le-teh.

Akutne zastrupitve z anilinskimi in benzolovimi preparati, še poprej pa s šelakom, ki so se pred nedavnim dogajale v lesni industriji, so z zamenjavo teh preparatov z novjšimi poliestri redkejša.

Bolniki, ki obolijo od poklicnih bolezni, katere so na tako imenovani listi poklicnih bolezni, imajo posebne ugodnosti. Je pa treba povedati, da vsa poklicna obolenja v to listo niso uvrščena. Družbe, ki so bogatejše, imajo v to listo uvrščenih več poklicnih bolezni, revnejše pa manj.

dr. A. Šmalc

Anton Popek

AKCIJA Cerknica 1978

V praznovanju praznika občine Cerknica sta sodelovali tudi podjetje za PTT promet Ljubljana in podjetje PAP. Poslali sta svoje brigadirje, da izkopljejo 850 metrov trase od Cerknice proti Dolenji vasi in da položijo telefonski kabel.

21. oktobra se je skozi Cerknico proti Dolenji vasi vila kolona okrašenih avtobusov in osebnih avtomobilov. Delo se je kmalu začelo. Delali so vsi: otroci, dekleta, fantje, možje in žene. »Pokazati moramo, da nismo prišli v Cerknico samo na izlet!«

Ljudje, ki stanujejo vzdolž trase, so z veseljem opazovali našo vneto, saj so videli, da res ni več daleč dan, ko bo tudi pri njih zavonil telefon. Ob poslušanju cerkniške godbe, ki je igrala vzdolž vse trase, smo vsi skupaj še z večjo vneto rinili lopate in krampe v zemljo.

Delo je bilo kar prehitro končano, nato pa smo vsi skupaj odhiteli na zborna mesto, kjer je bil krajši kulturni program in pa seveda partizanski golaž, saj brez tega akcija ne bi bila prava »brigadirska«. Vsi udeleženci akcije smo se zatem odpeljali v Lož na ogled muzeja NOB. Vseskozi se je razlegala pesem, pred muzejem pa smo kot ena družina zaplesali kolo.

Najuspešnejši so dobili odličja udarnika, vsi pa značko in priznanje za sodelovanje. V mraku smo se vsi zadovoljni, čeprav utrujeni, s pesmijo na ustih vračali na svoje domove. Zavedali smo se, da je bilo to Cerkničanom najlepše darilo za njihov občinski praznik.

J. Meško

NAŠI LJUDJE

Anton POPEK, vodja proizvodnje v JELKI, je — čeprav po letih še mlad — že dolgoletni član našega kolektiva. Na JELKO je prišel kot vajenec leta 1963. Po končani učni dobi se je zaposlil na JELKI in delal v mizarški delavnici ter pri montaži hotelske opreme. Po dveh letih delovne dobe se je vpisal na delovodsko šolo v Škofji Loki. Nato je opravljal različna dela v pripravi dela. Od 1971. do 1976. leta je bil vodja službe za kontrolo kvalitete. Eno leto je opravljal dela tehnologa in od leta 1977 dalje je vodja proizvodnje.

O svojem dosedanjem delu je povedal: »Na JELKO sem prišel v času največje izgradnje in širjenja tovarne. Takrat še nismo imeli čistilke in sem tako kot vsi, začel s pometanjem in pospravljanjem. Moram poudariti, da smo izdelovali tako raznolike izdelke, da se je lahko vsak učenec, če je le imel kaj zanimanja, marsičesa naučil. Stroji, na katerih smo delali, so po večini imeli oznake iz časov Marije Terezije.

Ob modernizaciji proizvodnje smo se morali tudi vsi delavci stalno znova učiti in prilagajati novim pogojem. Čeprav že od prvih dni dela na JELKI nenehno moderniziramo proizvodnjo, pa obenem vedno znova ugotavljamo, da je proizvodni proces

zastarel. Pri zelo hitrem razvoju pohištvene industrije v Jugoslaviji je posodobitev proizvodnje postala nujna, o kateri ne gre samo razmišljati, pač pa se je treba tega lotiti. Prve korake smo storili že s tem, da smo izdelali investicijski program za rekonstrukcijo in da že letos pričnemo graditi energetska postaja.

Odkar sem zaposlen na JELKI, sem bil izvoljen že skoraj v vse organe upravljanja. Sedaj sem delegat v delavskem svetu Slovenije in v skupnem delavskem svetu BRESTA, predsednik koordinacijske komisije za osebne dohodke v Brestu in vodja delegacije za zbor združenega dela.

Če k tem svojim funkcijam dodam še to, da sem kot vodja proizvodnje vabljen tudi na sestanke drugih samoupravnih organov v temeljni organizaciji, je razumljivo, da imam zadolžitev preveč in bi bilo v prihodnje treba razširiti krog delavcev za delovanje v samoupravnih organih. S tem bi se izognili večkratnim očitkom, da nekateri delavci polovico časa sedijo na sestankih.

Želim, da bi čimprej modernizirali proizvodnjo in s tem dosegali boljše delovne pogoje, večje osebne dohodke in prikazovali ugodnejši finančni rezultat kot doslej.

J. Opeka

Nadaljevati tradicije

OB KONGRESU SLOVENSKE MLADINE

V slavnostno okrašeni Novi Gorici je bil od 12. do 14. oktobra deseti kongres Zveze socialistične mladine Slovenije, na katerem je bilo nad 700 delegatov in več kot 300 gostov.

Iz naše občinske konference mladine je bilo na kongresu šest mladincev in ena mladinka (Marija Turk, Drago Frlan, Miro Mlakar, Dušan Jernejčič, Ludvik Martinčič, Vojko Otoničar), ki so zastopali našo mladino in dali svoj prispevek k delu kongresa.

Kongres je pričel delo s plenarnim zasedanjem, drugi dan pa je nadaljeval z delom po komisijah ter končal z drugim plenarnim zasedanjem, na katerem smo sprejeli poročila o delu komisij, statut in resolucijo, izvolili delegate za deseti kongres Zveze socialistične mladine Jugoslavije in izvolili novo republiško vodstvo mladine.

V razpravah po komisijah smo kritično in z veliko mero samokritičnosti ocenili naše delovanje med obema kongresoma. Uspehi, ki smo jih dosegli, so izraz enotnega delovanja mlade generacije, ki se kaže v skupni akcijski usmeritvi ter v jasnih idejnih izhodiščih za prihodnje leto. Mladi smo s svojim delom dokazali, da smo postali napredni dejavniki v naši samoupravni socialistični družbi in da s svojo napredno družbeno vlogo težimo h krepitvi svoje odgovornosti pri spremljanju političnih, gospodarskih in drugih odločitev.

Vendar pa nas na vseh področjih čaka še mnogo trdega dela.

Naj omenim samo uresničevanje zakona o združenem delu, ki nam odpira velike možnosti, da postanemo dobri delavci in samoupravljalci, uvajanje v delegatski sistem, s pomočjo katerega bomo lahko vsa vprašanja skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani uspešno reševali. Na področju šolstva smo še vedno zelo odmaknjeni od dejanskega samoupravljanja in odgovornosti, ki jih imamo na tem področju in še bi lahko naštevali. Mislim pa, da ni potrebno, saj bomo morali obveze, ki smo jih sprejeli na desetem kongresu, vsi in z lastnimi močmi reševati.

Naj zaključim z mislimi tovarišev Kardelja in Jasniča, ki so bile nič kolikokrat izrečene in se jih moramo odgovorno in dosledno zavedati:

»Interesi in hotenja mladih so na vseh področjih neločljivo del interesov delovnih ljudi in občanov, zato ne smemo biti ograjeni s krogom statističnih določil, temveč moramo nenehno izhajati iz novih spoznanj, da je delo v Zvezi socialistične mladine kot družbeno-politični organizaciji ne samo dolžnost, temveč tudi pravica vsakega mladega človeka, ne glede na njegovo svetovnopolno opredelitev.« V. Otoničar

Svinja gorica že dobiva podobo stanovanjskega naselja

RAZPIS

ZA ZBIRANJE PRISPEVKOV PESNIKOV IN PISATELJEV — ZACETNIKOV V OBČINI CERKNICA

Vse občane (učence, dijake, študente in odrasle) obveščamo, da bomo pri Zvezi kulturnih organizacij zbirali do konca decembra letos prispevke tistih, ki se ljubiteljsko ukvarjajo z literarno dejavnostjo — pišejo pesmi, krajše zgodbe, morda celo romane.

Literarne prispevke bo pregledala posebna komisija mentorjev. Za SLOVENSKE KULTURNE PRAZNIKE pa bo Zveza kulturnih organizacij izdala LITERARNO GLASILO in ob tej priložnosti organizirala tudi literarni večer.

Prispevke pošljite na Zvezo kulturnih organizacij, Gerbičeva 32, Cerknica. Objavimo jih lahko tudi brez podpisa.

Iz drugih kolektivov lesne industrije

V STOLU (ta kolektiv šteje 1650 delavcev) posvečajo vse več pozornosti inovacijam oziroma tehničnim izboljšavam. Letos je bilo prijavljenih že devetnajst tehničnih izboljšav. Za vrednotenje inovacijskih prispevkov imajo posebno komisijo; le-ta podpira to dejavnost in pomaga inovatorjem, ki so že prijavili svoja dognanja, pa tudi novim, ki še iščejo pot k racionalnejšemu in varnejšemu delu, vendar jim je do prave odločitve potreben še korak.

V NOVOLESU so v preteklih letih kreditirali predvsem zasebno stanovanjsko gradnjo, letos pa dajejo večino svojih stanovanjskih sredstev za nakup družbenih stanovanj. Doslej je imel Novolessi na voljo 92 svojih stanovanj, letos pa so jih kupili še šestnajst.

V SLOVENIJALESU — trgovina so izdelali nov predlog samoupravne organiziranosti, o katerem so že razpravljali predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Razpis referenduma o prejš-

njem predlogu junija letos je bil preklican v zadnjem trenutku.

ALPLES posveča posebno pozornost kvaliteti svojih izdelkov. Analiza reklamacij je pokazala, da se je skupni odstotek letošnjih reklamacij zmanjšal za 0,4% ter da so stroški reklamacij transporta in odpreme precej višji od stroškov reklamacij proizvodnje. Da bi se lažje nenehno spremljali kvaliteto izdelkov, bodo tudi v tej delovni organizaciji oblikovali lastno testirnico.

V MEBLU so sprejeli pravila poslovnega reda za nemoteno delo samoupravnih organov, ker je prihajalo do posameznih pomanjkljivosti in premalo odgovornega odnosa posameznikov do dela teh organov. Posamezne službe in vodstvene delavce ta pravila opozarjajo na njihove obveznosti pri pripravi gradiva, sodelovanju na sejah in pri obveščanju o sprejetih sklepih.

V JELOVICI ocenjujejo gospodarjenje v prvem polletju kot uspešno, edino z izvozom so te-

žave, saj je precej pod planom. Jelovica letos skoraj ne izvažata stavbnega pohištva. Edini večji izvozni dosežki so z izvozom montažnih hiš v Zahodno Nemčijo. Kljub tem težavam je njihov izvoz še vedno večji od uvoza.

ELAN vse bolj širi svojo proizvodno dejavnost in postaja tako naš vodilni proizvajalec športnega orodja. Novost iz njegove proizvodnje so jadrna letala, za katera bodo uporabljali predvsem materiale iz plastike. Prvo letalo je že vzletelo. Omenimo naj še, da v tem kolektivu snujejo tudi svojo INDOK službo.

Oktobra je bil v LESNINI referendum, na katerem so delavci temeljnih organizacij glasovali o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, o statutu delovne organizacije in o statutih temeljnih organizacij.

Iz Tovarne lesnih izdelkov Stari trg

(Ne) izobraževanje delegatov

V vseh naših razgovorih z delegati, pa tudi ob organiziranem predstavljanju krajevnih skupnosti in občinskih samoupravnih interesnih skupnosti v našem glasilu, se je vseskozi kot rdeča nit ponavljala ugotovitev: delo delegata je nadvse zahtevno; da bi lahko zadovoljivo opravljal svoje naloge, se mora nenehno izobraževati in razširjati svoja družbena obzorja.

Se pred slabim letom so se v družbeno-političnih organizacijah na različnih ravneh vse pogostejše začela pojavljati vprašanja: kaj je s Klubom samoupravljalcev; zakaj ne zaživijo; zakaj ne začne opravljati svojih nalog pri družbeno-političnem izobraževanju...

Pred nedavnim je Klub samoupravljalcev le pričel z delom, se organizacijsko utrđil, sprejel program svojega dela — med drugim tudi program izobraževanja (o tem smo pisali v naši prejšnji številki).

Najprej je pričel z izobraževanjem vodij delegacij v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah po programu, ki je eno-

ten za vso republiko. Odziv je bil naravnost porazen, zlasti v Cerknici, kjer so bila predavanja za področje Cerknice, Grahovega, Begunja, Nove vasi in Cajnarjev-Zilca. Od približno petdesetih vabljenih je na posamezna predavanja prišlo le pet, šest vodij delegacij...

Takšen neodgovoren odnos do izobraževanja je obravnaval in obsodil tudi občinski politični aktiv, vendar se stvari niso v ničemer spremenile na bolje. Sedaj je ruenia programirani ciklus predavanj zaustavljen; nadaljeval se bo baje v poznojesenskih in zimskih mesecih.

Udeleženci predavanj so se sicer pritoževali, da čas za predavanja ni bil najbolje izbran ter da so predavanja preveč splošna in načelna, da bi bila v pomoč pri neposrednem delu. Morda je temu res tako, vendar pa to nikakor ne more opravičiti skrajno neresnega in neodgovornega odnosa tistih, katerim so delovni ljudje in občani zaupali, da prek njih odločajo v različnih samoupravnih in družbeno-političnih skupnostih. B. Levec

Živo ob ribiškem kotu

Od maja do oktobra je bilo v ribiškem kotu ob Cerkniškem jezeru vseskozi veselo »piknikovanje«. Ribiški kot je torej po

mnenju ribičev in drugih stalnih gostov opravičil svoj namen. Pečene ribe so kot okusna specialiteta že dobile svoje stalne odjemalce iz Cerknice, Postojne in celo iz okolice Trsta. Prav ti so ob sobotah in nedeljah redno prihajali po svoje porcije.

Ti del turizma pri nas je torej zaživel; samo še organizacijsko je treba izpopolniti vrzeli, pa se pred prihodnjo sezono ne bo treba bati nepotrebnih zastojev.

SE ZGODI...

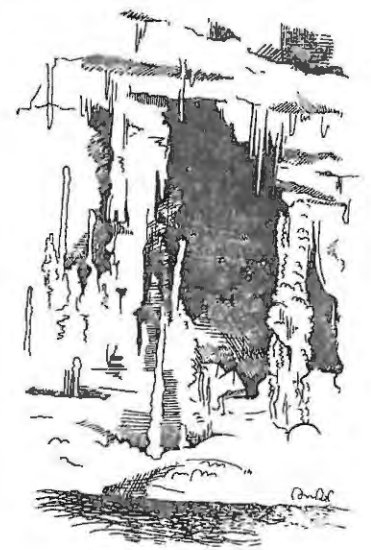
Zveza kulturnih organizacij Cerknica razpisuje abonma za obiske dramskih predstav v Cerknici in v Starem trgu za letošnje kulturno sezono. Zares hvale vredna pobuda, saj pomeni lep korak naprej v našem kulturnem življenju in približevanje kulture delovnim ljudem in občanom!

Naključje pa je hotelo, da je na sporedu 1. novembra (Dan mrtvih) komedija VDOVA ROŠ-LINKA, 5. marca (tri dni pred Dnevom žena) pa komedija KUR-BE. Igra slučaja... (Podatki so s plakata)

Sicer pa jo je letošnja suša zagodla tudi ribičem. Jezero je začelo v septembru hitro usihati in treba je bilo rešiti, kar se je rešiti dalo. Za vse to truda polno delo v blatu in neprimernem vremenu je bilo izrabljenih precej dopustniških dni. Zato pa je marsikateri hudomušnež pripomnil, je zaradi reševanja ribjega življa močno upadel promet v cerkniški mesnici. Kaj se ve, morda je res? S. Bogovčič

NABAVNA SLUŽBA IZGUBILA ORIENTACIJO

Lesne vijake, namenjene v Tovarno pohištva Martinjak, pošiljajo v Tovarno pohištva Cerknica. Klobučni papir za Tovarno pohištva Cerknica pošiljajo v Martinjak. Vezane plošče za Tovarno pohištva Martinjak pošiljajo v Tovarno pohištva Stari trg. Morda je to nova metoda »prebukuriranja«.

(Iz številke 13.—30. oktober 1968)

NAŠE GOSPODARJENJE V PRVIH DEVETIH MESECIH V LETU 1968

Fizični obseg proizvodnje po prodajnih cenah franco tovarna je bil v prvih devetih mesecih letošnjega leta dosežen v višini 6,8 milijard starih din in se je povečal nasproti enakemu obdobju lanskega leta za indeks 127. Značilnost doseženega obsega proizvodnje se kaže v hitri rasti proizvodnje pohištva, ki je v tem obdobju narasla kar za 35% in v zelo majhnem povečanju proizvodnje primarnih izdelkov. Taka struktura proizvodnje nam pove, da BREST vedno bolj utrjuje in povečuje prodajo sodobnega pohištva na zunanem in domačem tržišču, s čimer si hkrati zagotavlja ugoden perspektiven razvoj in se vedno bolj vključuje v mednarodno delitev dela.

BREST NA SEJMU POHIŠTVA V BEOGRADU

Izdelek, ki najbolj privlači, je še vedno naša standardna FLORIDA, takoj za njo pa DANIELA, zlasti regal in cvetlična skrinja. Stilne garniture so na tem sejmu zopet v precejšnji pozornosti.

NOVI UPRAVNI PROSTORI V TP MARTINJAK

Dolgoletne težnje strokovnih delavcev in samoupravnih organov v TP Martinjak, da bi uredili primerne prostore za delo strokovnih služb, se bodo v kratkem uresničile.

Z ureditvijo novih prostorov za strokovne službe je pričakovati tudi večjo delovno vneto vseh delavcev, kajti delovno okolje je eden važnih pogojev za večjo produktivnost. Možnosti so, da se bodo v nove prostore selili že pred novim letom 1969.

ZALOGE GOTOVIH IZDELKOV IN POTREBE TRŽIŠČA

Dnevnih sob DANIELA ni na zalogi že od meseca junija, v novembru pa bo prišlo iz proizvodnje 500 garnitur. Zahtev je že za več kot 700 enot, vsak dan pa se oglašajo novi naročniki, vsak dan je nešteto zahtev po vključitvi v novembrsko serijo.

Dnevnih sob FLORIDA nimamo na zalogi že od začetka septembra. Serija v decembru bo dala 1000 enot. Več kot polovica je že naročena, v novembru pa pričakujemo nadaljnje povpraševanje po teh sobah.

NOVA DEJAVNOST BRESTA — TAPETNIŠTVO

Lastna tapetniška proizvodnja daje možnost za hitrejšo prilaganje tržišču. Trg v novejšem času zahteva hitro spreminjanje oblik in uporabnosti oblaženjenega pohištva. BREST se mora temu prilagoditi, zato mora nuditi tržišču kvalitetno, oblikovno dognano oblaženjeno pohištvo.

Tapetniška dejavnost se bo razvijala v TP Martinjak. Osnova za to bo dosedanja proizvodnja oblaženjenih stolov in proizvodnja ogrodij za sedežne garniture stilnih in modernih linij.

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

Kljub povprečno dobrim gospodarskim uspehom je nekaj gospodarskih organizacij, ki gospodarijo na stopnji rentabilnosti. Med njimi so Jelka iz Begunja, Gaber v Starem trgu, Kmetijska zadruga Cerknica pa ima celo izgubo. Zato je skupščina znova sklenila priporočiti tem organizacijam, naj poiščejo možnosti za integracijo, kajti le tako se bodo kolektivi lahko obdržali.

SMUČARSKA SKAKALNICA V BEGUNJAH

Mladinski aktiv BRESTA v Cerknici je prevzel nalogo, da bo mladina zgradila novo štiridesetmetrsko skakalnico v Begunjah. Odprtje skakalnice bo konec januarja ali v začetku februarja v počastitev Notranjskega partizanskega odreda.

FRANC KOVAČ iz Iga vasi je bil pred upokojitvijo v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg žagovodja in je še sedaj zelo aktiven družbeno-politični delavec. Dela pri Krajevni skupnosti Loška dolina, kot predsednik ZZB pa ima tudi pogoste stike z drugimi Brestovimi upokojeenci, zlasti v Loški dolini.

»Ne morem se pohvalno izraziti o stikih med sindikati in mladino v temeljnih organizacijah z nekdanjimi delavci. Tudi organi upravljanja za to ne skrbijo. Upokojeenci, še kar precej nas je, so nekdanji orali ledino in ustvarili pogoje, da se je industrija razvila in da BREST samo iz Loške doline zaposluje čez 500 delavcev. Središče teh delavcev je krajevna skupnost Loška dolina, ven-

dar se tudi tu medsebojni odnosi premalo razvijajo. Življenjska potreba delavca ni samo razvoj tovarne, ampak tudi komunale, šolstva, socialne varnosti občanov. Kdo drugi bo zagotavljal sredstva za vse te potrebe kot delovne organizacije? O teh in drugih potrebah se premalo pogovarjamo med krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami.

Veseli pa me, da se BREST sodobno razvija. Delo je zaradi mehanizacije lažje in tudi mi upokojeenci smo srečni in zadovoljni, ko vidimo napredek.»

7. oktobra je bilo prijateljsko srečanje med cerkniškimi in domačskimi ribiči. Gostje so si ogledali Rakov Škocjan in Cerkniško jezero. Navdušeni so bili nad lepoto Notranjske ter nad neomažeževano naravo, ki je oni žal nimajo več zaradi vse večjega onesnaževanja okolja. Na srečanju jim je predsednik Ribiške družine Cerknica izročil pismo zahvalo za plodno sodelovanje. Poslovili so se z dogovorom, da se bodo prihodnje leto srečali v Domžalah.

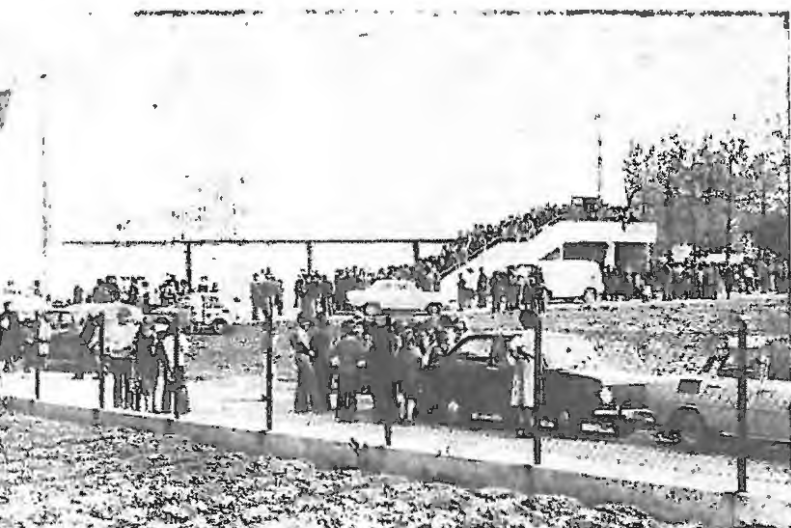

Na gradbišču novega naselja na Svinji gorici, za katero se je že udomačilo ime »Golani«, je vedno živ-žav. Ob prostih sobotah in nedeljah drug drugemu pomagajo ob izdatni pomoči bližnjih in daljnjih sorodnikov pri betoniranju plošč, kar zahteva veliko pridnih rok. Opaziti je, da je po cerkniških lokalih manj gostov. Delo in skrb pač zahtevata svoje.

V našem malem mestu se je spet pojavila skupina (ali posameznik), ki si je zadala nalogo, spuščati zrak iz koles parkiranih avtomobilov. Začeli so na parkirnem prostoru pred Kulturnim domom in za Blagovnico. Očitno so jim na poti tudi novi lični rdeči smetnjaki, ki jih je že videti kdaj pa kdaj prevrnjene (živali verjetno ne bomo krivili za taka dejanja, pa tudi viharja zadnje čase v našem malem mestu ni bilo).

Vse se je trlo na »modni reviji« pred Blagovnico, kjer so pokazali, kaj je moč kupiti pri nas. Prihodnjč bodo baje pokazali, kaj naši občani kupujejo v Ljubljani, Postojni, Trstu...

Kvalitetne prireditve v novi cerkniški telovadnici so vedno zelo dobro obiskane

Slovesno ob občinskem prazniku

Lepaki, ki so se v začetku letošnjega oktobra razbohotili po panojih in stenah hiš v slehernem kotičku naše občine, so nas s svojo bogato vsebino opozarjali na praznovanja ob 19. oktobru, prazniku naše občine.

DARILO PIONIRJEM

Življenje, ki teče naprej, ki teži za popolnostjo, pa ni čakalo lepakov, saj smo že konec septembra odprli sodoben prizidek osnovne šole v Cerknici in s tem omogočili učencem cerkniške osnovne šole enozimski pouk. Slavnost, ki so bili najvidnejši predstavniki naše občine in gostje iz republike, nam je prinesla izredno pristrčno zahvalo pionirjev in njihovo pripravljenost, da že jutri postanejo nosilci razvoja naše družbe. Verjetno je bilo to največje darilo, ki so ga lahko dobili za dan pionirjev.

TRIDESET LET KMETIJSKE ZADRUGE

Kmetijska zadruga se je ob svoji 30-letnici zelo izkazala s prispevkom k praznovanju našega praznika. S strokovnim posvetom, s svečano sejo zadrugne sveta in z lepo razstavo kmetijske mehanizacije je dokazala da je vsa leta svojega delovanja živo prisotna v prostoru naše občine, da živi z ljudmi. Res, da odstotek kmečkega prebivalstva pada, toda ostajajo naprednejši kmetje, ki ob veliki pomoči zadruge dosegajo boljše rezultate pri kmetovanju.

POBRATENJE DVEH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Z malo treme, nekako nestrpno je Loška dolina pogostila prijatelje iz krajevnih skupnosti Fram pri Mariboru. Višek je slavje doseglo s podpisom listine o pobratanju obeh krajevnih skupnosti in tako okrepilo prijateljske vezi, ki segajo v viharje našega osvobodilnega boja in revolucije, saj je Bračičeva brigada prebivalcem Frama in okolice prinesla upanje v svobodo, v srečnejše življenje.

PRIZNANJE NAŠEMU UMETNIKU

Starosta slovenskih slikarjev Maksim Gaspari, naš rojak iz Selščka, bo 21. oktober ohranil v lepem spominu in v prepričanju, da ga nismo pozabili, saj smo mu na rojstni hiši ob kratkem kulturnem programu odkrili spominsko ploščo. Še veter je to soboto dopoldne močnejše potegnil in ponesel besede nastopajočih po Menešiji in naprej v svet.

SLAVNOSTNA SEJA

Slavnostna seja zborov občinske skupščine in samoupravnih interesnih skupnosti, obogatena s

v trajnem spominu, še posebno pa borcev Notranjskega odreda. Lahko smo ponosni na pionirje, na mladino; za našo dediščino nas ni treba skrbeti.

Posebno toplo so udeleženci slavnostne seje pozdravili 95-letnega slikarja Maksima Gasparija in pisatelja Matevža Haceta. Obe ma je občinska skupščina podelila naziv častnega občana. Zahvalne besede umetnikov so se utopile v navdušenju prisotnih, začutili smo, da sta oba velikana samo delček naših ljudi, trde notranjske zemlje, da izhajata iz ljudi in za njih ustvarjata. To je bil velik, razkošen trenutek skromnih notranjskih ljudi.

Na slavnostni seji so bila podeljena še druga priznanja, ki jih podeljuje občinska skupščina organizacijam in posameznikom za uspehe pri delu, kar je nov dokaz, da naši občani delajo in z delom žanjejo uspehe.

Srečanje v novih prostorih osnovne šole je združilo stare znanke in odprlo nova poznanstva. Ugotovilo je zadovoljstvo ob naših delovnih uspehih, potrdilo pa tudi misel, da se Notranjska odpira navzven, kakor, da je končno le spoznala, da ne sme svojih uspehov sramežljivo prikrivati svetu.

Vsa praznovanja so pokazala, da vemo, kaj terjajo od nas življenje v samoupravni socialistični družbi, pokazala so, da znamo delati in dosegati uspehe. Letošnje praznovanje je znova potrdilo, da bomo še naprej uspešni, da obvladujemo pot k popolnejši in srečnejši družbi.

A. PAVLIČ

Pohod na Slivnico

Ob občinskem prazniku sta taborniška organizacija in Kulturno društvo Cerknica organizirala trim pohod na Slivnico.

Cepav pohod ni bil kaj dosti reklamiran, se je sončnega nedeljskega dopoldneva 23. oktobra zbralo pod Brestom precej mladih in starejših občanov in jo peš ubralo na Slivnico.

Do dvanajstih se je pred planinsko kočjo Smučarskega kluba pri Štalah zbralo nad dvesto pohodnikov in še so prihajali vse tja do štirinajste ure.

Pevsko društvo s svojim harmonikarjem je poskrbelo za prvi del kulturnega programa, mladi z recitacijami pa za drugi del. Za zaključek so prireditelji poskrbeli še za nagrade najstarejšemu in najmlajšemu pohodniku ter najštevilnejši družini, ki je prišla na Slivnico.

Najstarejša pohodnica s svojimi enaindesedemdesetimi leti je bila Ivanka VIDRIH. Najmlajši pohodnik je bil dveletni Miha MELE, najštevilnejša družina pa Ravšljeva.

Izredno lepo vreme je vplivalo na počutje starih in mladih, zato ni nič čudnega, če je bilo dosti predlogov, da si želijo še takšnih pohodov, ki zbližujejo ljudi.

M. Šepc

Š. Bogovčič

Znova stkane vezi

20. oktobra smo sprejeli v Loški dolini delegacijo krajevnih skupnosti FRAM pri Mariboru in podpisali z njo listino o pobratanju. Ob prisotnosti številnih krajanov je bila v Starem trgu svečanost, na kateri sta nastopala godba na pihala iz Kovinoplastike in pevski zbor iz Loške doline.

Po svečanosti so bili gostje in prijatelji iz FRAMA povabljeni na večerjo in na prijateljski razgovor v delavsko restavracijo Kovinoplastike. Gostje so prenočili pri naših prijaznih krajanih, s čimer smo pokazali, da smo jih sprejeli kot iskreni prijatelji in bratje.

Delegacija je obiskala tudi spomenike in obeležja iz narodnoosvobodilnega boja. Na Ulaki so položili venec v spomin padlim borcem, o težkih vojnih časih pa je spregovoril predsednik krajevnih borčevskih organizacij Slavko Kočvar.

21. oktobra pa so bili gostje na kosilu v prostorih delavske restavracije Tovarne lesnih izdelkov. Ogledali so si tudi naš obrat. V pristrčnem razgovoru z njimi smo lahko ugotovili, da pomeni to pobratenje iskreno sodelovanje in izmenjavo izkušenj na vseh področjih.

Športna rekreacija v novi sezoni

V začetku septembra se je sestel Brestov odbor za športno rekreacijo, ki je sprejel okvirni program rekreacijske dejavnosti za jesen in zimo.

Tekmovanje v malem nogometu naj bi potekalo v okviru občinske sindikalne lige, v katero naj bi bile vključene ekipe TOZD, če pa tega tekmovanja ne bo, potem bomo zopet organizirali našo TRIM ligo.

V odbojki želimo povečati število aktivnih igralcev in zagotoviti strokovno vodstvo. Po možnosti bi vključili obe ekipe v medobčinsko sindikalno ligo, če bo letos zopet zaživele.

Kegljanje je panoga, v kateri smo do sedaj dosegli z dosedanjim načinom tekmovanja največjo množičnost. Letos bomo že ustaljenemu sistemu dodali še strokovno vodeno TRIM tekmovanje za začetnike.

Strelska sekcija sodi med najbolj aktivne, vendar bi bilo treba povečati število aktivnih strelcev in strelk. V oktobru je na programu tudi trim streljanje.

Namiznoteniška sekcija je številčno najbolj šibka, še posebej pri moških. Vseeno pa se bodo igralci vključili v medobčinsko sindikalno ligo, ki jo bo letos organiziral JAVOR Pivka, prizadevali pa si bomo, da bi ligo organizirali tudi za ženske.

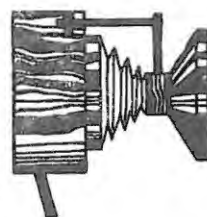
Sahovska sekcija do sedaj ni pokazala večje aktivnosti, saj v glavnem delo oživi le okrog LE-SARIADÉ, zato je potrebno organizirati več tekmovanj kot so različni turnirji, prijateljski dvojboji in podobno.

V okviru planinske sekcije bo na željo članov organiziran izlet na Triglav in če bo še ugodno vreme in zanimanje, tudi drugam.

Smučarska sekcija ima nalogo pripraviti vsaj eno trimsko tekmovanje za člane kolektiva; ekipa BRESTA bo na podlagi sklepa odbora sodelovala na različnih tekmovanjih, ekipa tekačev se že pripravlja na letošnje maratone, za člane kolektiva, ki bi se želeli preizkusiti v teku na smučeh, pa imamo nekaj parov smučarjev za izposojanje.

Splošna rekreativna vadba bo tudi letošnje sezone najbolj bistveni sestavni del rekreacije naših delavcev. Prišlo bo do spremembe v tem smislu, da bo letos vadba organizirana (poizkusno) po interesnih skupinah, za odbojko, košarko, splošno rekreativno vadbo in mogoče še za kaj drugega.

Toliko na kratko o rekreacijski dejavnosti v novi sezoni. Zeleni bi le, da bi vse načrtovane oblike dela zaživele v polni meri. P. Kovšca

Z očmi naše kamere

PARADOKS: zgoraj — parkirni prostor pred »upravno zgradbo«; spodaj lepo pokrito parkirišče. Med obema je slabih 200 metrov razdalje.

BRESTOVCI NA TRIGLAVU

Veliko smo letos že slišali o triglavskem jubileju, o dvestoletnici prvega vzpona na njegov 2864 metrov visoki vrh. Veliko govorimo o Triglavu nasploh. Ob tem ne bi kazalo ponavljati, da je danes iti na najvišjo goro Jugoslavije že vsakdanjost in morda modna muha časa. Tudi planinska sekcija našega odbora za šport in rekreacijo je letos pripravila pohod Brestovcev na Triglav. Pričakovali smo skromen odziv in bili presenečeni nad petdesetimi prijavami za turo. Varo pripeljati toliko ljudi na vrh, ni od muh. Vodstvo ture je zato prevzel Janez Zakrajšek, »cerkniški Gorenjc«, nekaj let nazaj uspešni alpinist in dober poznavalec naših gor.

Do prenovljenega Aljažvega doma v Vratih, ki je ohranil značilno podobo iz let, ki so zapisana v najlepša leta slovenskega alpinizma, smo se pripeljali v petek zvečer, 22. septembra. Nočni počitek je bil bolj želja kot stvarnost. V soboto smo nadaljevali pot čez Prag na Kredarico, od tam na vrh in nato do kočice na Doliču.

Trud pri premagovanju strmin je bil poplačan z vsem, kar kdo zna doživeti na gori, čeprav je bilo precej ljudi, da o vremenu sploh ne govorim. V enem dnevu smo imeli dež, sonce in zimski mraz s snežno ploho, pa še malo megle za ocvirek. S sobote na nedeljo je del skupine prenočil na Doliču, del pa jo je na lastno pest ubral kasno popoldne na Sedmera jezera. O nezdodah, naglih spremembah vremena, nepoznavanju, muhavosti gora in

neodgovornosti kdaj drugič; tokrat brez komentarja. V lepem dnevu smo naslednji dan prešli čez Sedmera jezera in Komarčo v Bohinj, vsak s svojo zalogo vtisov in doživetij.

Mnogi so bili na visokogorski turi prvič. Tem se je tura verjetno najbolj vtisnila v spomin; morda kot prva in zadnja. Važno je pač biti na Triglavu.

Bili smo torej na Triglavu. Kot sto žensk, tristo železarjev in tako naprej. Doživeti goro je dolga zgodba. Zgodba predvsem o veli-

kih alpinistih in njihovih gorah. Zato je Triglav vreden in zasluži, da ne hodimo samo čezenj v naše spomnimo prvega pristopa štirih Bohinjcev, pa Jakoba Aljaža, Jože Copa in Pavle Jesihove, narodnoosvobodilnega boja. Naših skromnih, klenih ljudi, ki so osvojili in naredili Julijce in še posebej Triglav z njegovo Steno skozi težka leta za simbol slovenske biti v tem času in prostoru. Tudi za naslednje rodove.

F. Korošec

NEUSPEH ...

DELOVNA ORGANIZACIJA SLOVENIJALÉS — TRGOVINA JE V POČASTITEV SVOJE 30-LETNICE ORGANIZIRALA ŠPORTNE IGRE ČLANIC SOZD SLOVENIJALÉS.

Prireditve je bila 30. septembra na Kodeljevem v Ljubljani. 450 tekmovalcev iz šestnajstih delovnih organizacij je nastopilo v šahu in kegljanju (moški in ženske) ter v malem nogometu.

Na tekmovanju so sodelovali tudi naši športniki.

REZULTATI:

Mali nogomet: 1. Slovenijales — Trgovina 2. Žičnica Ribnica, 3. Oprema Izola, 10. Brest Cerknica (15 ekip).

Šah — moški: 1. TM Slovenj Gradec, 2. KLI Logatec, 3. Ligno-

šper Bos. Novi, 5. Brest Cerknica (8 ekip).

Šah — ženske: 1. Slovenijales — Trgovina, 2. KLI Logatec, 3. BREST Cerknica.

Kegljanje — moški: 1. Alples Železniki (1306 kegljev), 2. Brest Cerknica (1222 kegljev), 3. LIK Kočevje (1201 kegljev) (15 ekip).

Kegljanje — ženske: 1. Slovenijales — Trgovina (1042 kegljev), 2. Alples Železniki (969 kegljev), 3. Savinja Celje (957 kegljev), 6. Brest Cerknica (846 kegljev) (8 ekip).

Izidi kažejo, da se naše ekipe, z izjemo kegljačev, niso uvrstile najboljše. Glavni vzrok temu je pomanjkanje časa za priprave.

V naših razmerah je najtežje zbrati ekipe za tekmovanja v jeseni, ker je večina obremenjena s takšnim ali drugačnim delom in z obveznostmi. To se je pokazalo tudi na LESARIADI leta 1976, ki je bila prav tako septembra.

Upamo, da bodo zimske in letne športne igre SOZD Slovenijales postale tradicionalne.

P. Kovšca

Vozniki na tovarniških prostorih očitno mislijo, da je omejitev 10 novih kilometrov.

FILMI V NOVEMBRU

11. ob 16. uri in ob 19.30 — angleški zgodovinski film QUENTIN DAWOURTH.
11. ob 19.30 — ameriška drama MANDINGO.
11. ob 19.30 — ameriški pustolovski film DEMON AUTOSTOPA.
11. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriška glasbena komedija HALLO, DOLLY.
11. ob 19.30 — danski erotični film ROMANTIKA V POSTELJI.
11. ob 19.30 — ameriški pustolovski film KRVAVI JASTREBI ALASKE.
11. ob 19.30 — ameriška komedija ARTISTI IN MODELI.
11. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriški western MOŽ IZ VIRGINIJE.
11. ob 19.30 — ameriška kriminalka BUMERANG.
11. ob 19.30 — jugoslovanski vojni film HAJKA.
11. ob 19.30 in 19. 11. ob 16. uri — ameriški vojni film FANTJE IZ TRETJE ČETE.
11. ob 19.30 — italijanska komedija NENAVADNE PRILOŽNOSTI.
11. ob 19.30 — angleška komedija DOŽIVLJAJI ČISTILCA OKEN.
11. ob 19.30 — italijanska komedija ZMEDA V HONG KONGU.
11. ob 19.30 — ameriški akcijski film LJUBEZENSKÉ IN DRUGE DOGODIVSCINE.
11. ob 16. uri in ob 19.30 — francoska kriminalka HARMAGEDON.
11. ob 19.30 — italijanska kriminalka NASILJE V NEAPLU.
11. ob 16. uri in ob 19.30 — Hong Kong karate film: SEDEM VELIČASTNIH BOJEV.
11. ob 16. uri in ob 19.30 uri — ameriški glasbeni film VELIKI VALČEK.

NAŠI UPOKOJENCI

Iz Tovarne pohištva Cerknica so odšli letos v pokoj naslednji delavci:

Ivanka Jakopin iz Brezij. Pri podjetju je bila zaposlena od leta 1957. V pokoj je odšla z delovnega opravila »čistilec prahu« 23. marca.

Ana Lovko iz Dolenjega jezera je bila upokojena 20. marca. V tovarni je delala od 1963. leta. Pred upokojitvijo je delala v materialnem skladišču.

Antonija Puntar iz Unca je odšla v pokoj 1. maja iz delovnih opravil »krožna žaga«. V tovarni je delala od leta 1964.

Jože Konestabo iz Cerknice je odšel v pokoj 11. maja. V tovarni je delal od leta 1964.

Francka Rožanc iz Begunj je bila upokojena 28. julija. Na Brestu je bila zaposlena od leta 1964; nazadnje je delala na »čistilcu prahu«.

Štefan Gašparič iz Cerknice je bil upokojen 10. julija. V tovarni je bil zaposlen od leta 1964 kot »popravljač«.

Francka Čenčur iz Cerknice je odšla v pokoj 29. septembra. Pri nas je bila zaposlena od leta

1961. Delala je na delovnih opravilih »čiščenje v II. strojni«.

Fani Levar iz Rakeka je šla v pokoj 30. septembra iz delovnih opravil »razkladanje stalaž v nanosu ploskovnih elementov«. V tovarni je delala od leta 1956.

Marija Šivec iz Selčka je bila upokojena 11. septembra. V pokoj je odšla iz delovnih opravil »pomočnik pri brizganju lak«; v tovarni je bila zaposlena od leta 1956.

Sodelavci želijo vsem upokojencem veliko zdravja, osebne sreče in prijetnega počutja pri prihodnjem delu in življenju.

Delovna skupnost
TP Cerknica

8. septembra je odšla iz TOZD Tovarna pohištva Martinjak v pokoj naša dolgoletna delavka **Ela Rupar** iz Martinjaka.

V Tovarni pohištva Martinjak je bila zaposlena od 1. 8. 1956. leta. Delala je na delovnih mestih v površinski obdelavi. V pokoj je odšla iz oddelka embalaža — tapeciranje sedežev. Delovni kolektiv se ji zahvaljuje za njeno prizadevno delo.

Kolektiv TOZD
TP Martinjak

BRESTOV OBZORNİK — glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Uredniški odbor: Franjo GAGULA, Vojko HARMEL, Mate JAKOVAC, Božo LEVEC, Danilo MLINAR, Leopold OBLAK, Janez OPEKA, Tomaž STROHSACK, Andrej SEGA, Miha SEPEC, Franc TRUDEN, Zeni ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože SKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).